

ROTTERDAM

**SPREEK
JE UIT
BEKEN
KLEUR**

**PRO
GRAMMA
2022**

BIJ1

ROFFA
IN DE
RAAD

**RADICAAL
GELIJKWAARDIG**

BIJ1

BIJ1.ORG

BIJ1

BIJ1.ORG

BIJ1

**STILL I RISE
BIJ1**

**GELIJKWAARDIG
BIJ1**

**GEWAARDIGD
BIJ1**

**OP DE STAND
BIJ1**

**HEY ROTTERDAMS COLLEGE,
PLEURT 'S GAUW
OP MET JE GENTRIFICATIE**

**RECHT OP WONEN VOOR:
ROLSTOELGEBRUIKERS
STUDENTEN
VLUCHTELINGEN
ARBEIDERS
DAKLOZEN**

**niet
mau wen
mo jr
bo**

VOORWOORD MIEKE MEGAWATI VLASBLOM

Rotterdam is de stad waar ik woon, waar ik leef. Rotterdam is mij dierbaar. Het is de stad die 16 jaar geleden mijn thuis werd, toen ik met mijn gezin uit Jakarta naar het Noordereiland verhuisde. Deze stad heeft me opgevangen, beetgepakt, afgewezen en weer omhoog geholpen. Het is de plek waar ik het leven heb leren kennen en volwassen ben geworden. Ik houd van de mensen, de parken, de bars en de pleinen.

Toch breekt mijn hart als ik door de stad loop en verder kijk dan wat ik aan de oppervlakte zie. In Rotterdam groeit 1 op de 4 kinderen op in armoede. Het college sloopt sociale huurwoningen om ze te vervangen voor dure nieuwbouwwoningen. De mensen die onze stad haar ziel geven moeten plaatsmaken voor anderen, om de simpele reden dat het stadsbestuur vindt dat ze te arm zijn. Om nog maar niet te beginnen over de enorme ongelijkheid binnen de stadsgrenzen; de levensverwachting van bewoners op Zuid is zo'n 6 jaar lager dan die uit Prins Alexander. Ondertussen groeit het aantal dakloze mensen gestaag, en zitten talloze families met diepe, uitzichtloze schulden.

Ik zie ouders van zwarte kinderen en kinderen van kleur uitleggen dat hun Rotterdam niet hetzelfde is als het Rotterdam van witte kinderen. Ze kunnen er niet op vertrouwen dat de politie hetzelfde naar ze kijkt als naar anderen. Ze zullen minder kansen op school krijgen, minder mogelijkheden op stage en werk. En als ze straks een huis willen huren of kopen, bepaalt hun naam hun kansen.

LHBTIQA+ Rotterdammers zijn nog steeds overmatig slachtoffer van geweld, terwijl hulpverleners en politie nog te vaak falen om ze te steunen. Ook is gendergerelateerd geweld een trieste dagelijkse realiteit, en de gemeente neemt nog steeds geen voortrekkersrol om dat te bestrijden.

Dit is niet mijn Rotterdam. Integendeel. In mijn Rotterdam wil ik strijden voor radicale gelijkwaardigheid. In mijn stad krijgen onze kinderen van jongs af aan gelijkwaardige kansen. In mijn stad treden we op tegen racisme. Niet alleen op straat, maar juist ook in de Raad of bij de de politie. Mijn stad wordt niet bestuurd door discriminerende algoritmen. Hier heeft etnisch profileren geen plek. Ik wil strijden voor een economisch rechtvaardig Rotterdam. Een stad waar we niet alleen pleisters plakken met rechtvaardige bijstand en ondersteuning, maar waar we groots inzetten op het verhelpen van armoede. Rotterdam moet toegankelijk zijn voor iedereen, en alle Rotterdammers moeten de zorg krijgen die ze nodig hebben, op

het moment dat ze het nodig hebben.

Rotterdam is met haar haven één van de meest vervuilde steden van Nederland. Ook hier moeten we flink aan de slag! De erkenning van de klimaatcrisis is er inmiddels, maar nu is het tijd voor actie. Hierbij leggen we de lasten bij de grootste vervuilers en helpen we Rotterdammers op weg naar een duurzamere stad.

Er is heel veel werk aan de winkel om van onze stad een radicaal gelijkwaardige en economisch rechtvaardige plek om te leven te maken. Als lijsttrekker van Rotterdam BIJ1 ga ik deze uitdaging aan. Samen met mijn collega's geloof ik in Rotterdam en haar bewoners. Samen gaan we de strijd aan tegen racisme, discriminatie en onrechtvaardigheid. Uit liefde voor de stad.

In dit programma nemen we je mee in onze ambities en plannen om van Rotterdam een radicaal rechtvaardige stad te maken. Rotterdam verdient het échte Roffa in de Raad.

Rotterdam, een radicaal rechtvaardige stad.

Spreek je uit, beken kleur!

Mieke Megawati Vlasblom,
Lijsttrekker Rotterdam BIJ1

COLOFON

©2022 Rotterdam BIJ1

AUTEURS

Programmacommissie Rotterdam BIJ1

DESIGN & OPMAAK

BUROBRAAK, Arjan Braaksma m.m.v. Amber Richardson & Janey de Jong

FOTOGRAFIE

Nicky Deijl (pgn 6)

Myrthe Minnaert (pgn 32,50)

Leonieke Schouwenburg (pgn 66)

Victor Reinier (pgn 76)

INHOUDS OPGAVE

VOORWOORD MIEKE MEGAWATI VLASBLOM

7

1 ROTTERDAM EEN STAD VOOR IEDEREEN

14

Een dekoloniale stad

16

Een veilige haven voor LHBTQIA+ personen

18

Een toegankelijk Rotterdam

20

Een economisch rechtvaardige stad

22

Gelijkwaardig en betaalbaar wonen

25

Een goed welkom van vluchtelingen

29

Een stad voor senioren

31

2 BRUGGEN BOUWEN IN DE STAD

32

Bruggen tussen burgers

34

Bruggen in de buurt

37

Bruggen in bestuur

40

Een rechtvaardig veiligheidsbeleid

42

Bruggen in het onderwijs

47

3 ROTTERDAM, ZORGZAME STAD

50

Zorg voor gelijkwaardige toegang tot zorg

52

Zorg voor preventie en educatie

54

Zorg voor een rechtvaardige uitvoering WMO

55

Zorg voor betere zorg voor jongeren

58

Zorg voor betere zorg voor ouderen

60

Zorg voor gezonde voeding

61

Zorg voor kansen op sport en beweging

63

4 ROTTERDAM, DUURZAME STAD

66

Een duurzame energietransitie

68

Het ontmantelen van de fossiele industrie

69

Een groene gemeente

70

Duurzaam verkeer en transport

72

Dierenrechten

73

5	ROTTERDAM CULTUURSTAD	76
	Inclusieve kunst, cultuur, media en sport	79
	Ondersteuning van lokale makers en initiatieven	80
	Dekoloniale cultuur	82
	Toegankelijke kunst en cultuur	83
	Extra lokale steun aan de sector	84
	WOORDENLIJST	85

ROTTERDAM EEN STAD VOOR IEDEREEN

THUISHAVEN VAN RADICALE GELIJKWAARDIGHEID

De Rotterdamse bevolking bestaat voor ruim 50% uit mensen van kleur en zwarte mensen. We zijn een stad van migranten, vluchtelingen, nazaten van tot slaaf gemaakten en andere mensen die hun weg naar de stad gevonden hebben. Iedereen verdient het om in Rotterdam een veilig thuis te vinden; een thuis van radicale gelijkwaardigheid en economische rechtvaardigheid. De basis van ons programma begint dan ook bij deze kernwaarden van BIJ1.

Rotterdam, thuishaven van radicale gelijkwaardigheid. Dat is de toekomst die BIJ1 voor ogen heeft. Rotterdam is een rijke stad, maar veel Rotterdammers delen nu niet in die rijkdom. Rotterdam is een stad van mogelijkheden en kansen, maar veel Rotterdammers hebben nu geen eerlijke kans op deelname aan een gelijkwaardige, diverse samenleving. Dat moet veranderen!

En het is ook op deze kernwaarden waar in Rotterdam nog veel voor gestreden moet worden. Racisme en discriminatie zitten verweven in onze samenleving en instituties en wordt door veel inwoners dagelijks ervaren. Denk alleen al aan de racistische Rotterdamwet, of aan de verplichte sloop van sociale huurwoningen in de Tweebosbuurt, Bloemhof of Hillesluis. Het groeiende geweld tegen

LHBTQIA+ personen en de ongelijkheid in het onderwijs en op de stagemarkt. De groeiende groep dak- en thuislozen en de manier waarop we vluchtelingen welkom heten in Rotterdam. De lijst van voorbeelden is lang en laat zien dat het hard nodig is om ook in Rotterdam de strijd aan te gaan.

Hoofdpunten van onze inzet om van Rotterdam een stad voor iedereen te maken zijn:

- Een dekoloniale stad
- Een veilige haven voor LHBTQIA+ personen
- Een toegankelijke stad
- Een economisch rechtvaardige stad
- Gelijkwaardig en betaalbaar wonen
- Een goed welkom voor vluchtelingen
- Een stad voor senioren

EEN DEKOLONIALE STAD

Rotterdam is een postkoloniale stad die haar rijkdom voor een belangrijk deel te danken heeft aan haar betrokkenheid bij slavenhandel, slavernij en kolonialisme. Onderzoek in de afgelopen jaren heeft laten zien hoe groot deze rol was. In oktober 2020 presenteerde het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV) de resultaten. Het onderzoek toont aan dat Rotterdam, net als andere Nederlandse (haven)steden, vanaf 1600 een rol speelde in de Nederlandse koloniale handel en slavernij. In het onderzoek worden de vele ondernemers, van bankiers tot plantagehouders, beschreven die bij het stadsbestuur betrokken waren.

Naast de rol van deze bovenlaag, is het ook duidelijk geworden dat de hele Rotterdamse economie profiteerde van de slaveneconomie. Door de verwevenheid kun je de slaveneconomie nauwelijks los zien van de rest van de economie en de samenleving. Deze invloed laat zich ook in cijfers uitdrukken. Rotterdamse schepen verhandelden ongeveer 60.000 Afrikanen – 10 procent van de in totaal 600.000 die voor Nederlandse rekening komen. Vandaag de dag heeft één op de acht huidige Rotterdammers voorouders die ooit tot slaaf gemaakt zijn in het Trans-Atlantisch gebied.

Op 18 december heeft de burgemeester uit naam van het college excuses aangeboden voor dit verleden. Dit is een start van een fase van herstel en besef van verantwoordelijkheid. Ook hebben we nu de taak om door te pakken en de uitwerkingen van dit verleden op het heden te bestrijden. Stadsgesprekken en educatieve programma's zijn niet genoeg.

Dingen moeten anders! Zowel in uitvoering als in beleid is het tijd om door te pakken. Zo verandert het plaatsen van uitleg bij straatnamen niets aan het feit dat we met die straatnamen verkeerde mensen blijven eren. Volgens Rotterdam BIJ1 is er maar één oplossing: deze verering moet zo snel mogelijk stoppen! Geef straten en gebouwen nieuwe namen, trek Piet Heyn van zijn voetstuk in Delfshaven. Kies een positieve koers, kies onvoorwaardelijk voor antiracisme!

Rotterdam BIJ1 gaat zich inzetten voor de volgende punten:

1 We stellen een wethouder aan die zich specifiek gaat richten op het tegengaan van racisme en discriminatie. Deze wethouder gaat de Rotterdamse instituties doorlichten op racisme en discriminatie, zal stage- en arbeidsdiscriminatie in beeld brengen en ertegen optreden. We komen met beleid dat werkt om racisme en discriminatie in heel Rotterdam uit te bannen.	2 Blackfacing, zoals zwarte piet, wordt verboden in de openbare ruimte.
	3 Straatnamen van daders van koloniale wandaden en geweld worden vervangen voor helden uit de koloniale tijd. Hierin hebben buurtbewoners een leidende stem.
	4 Beelden van racisten en koloniale daders worden vervangen door beelden van anti-koloniale helden.

5 Er komt ruimte voor het koloniale en slavernijverleden in musea en onderwijs, vooral vanuit het perspectief van zwarte mensen en mensen van kleur.	8 We ondersteunen het vastgelopen proces om te komen tot een monument in het Lloyd Kwartier voor de Molukse gemeenschap. Belangrijk hierbij is dat het breed gedragen is en de gemeenschap in brede zin betrokken is bij het monument.
6 We maken geld vrij om bewoners en wijkinitiatieven te steunen in de verspreiding van dekoloniale kennis die voortkomt uit ervaring en op hun initiatief ontstaat. Dit budget zal via een aparte regeling beschikbaar gesteld worden. Hierbij zullen projecten van nazaten van tot slaaf gemaakten voorrang krijgen	9 Op 17 augustus vieren we de onafhankelijkheid van Indonesië en staan we stil bij het koloniale leed dat Nederland in voormalig Nederlands-Indië en Indonesië heeft veroorzaakt.
7 Ketikoti wordt een officiële feestdag waarbij de hele stad stilstaat bij de slavernij en koloniale geschiedenis van Rotterdam. Het jaar 2023, 150 jaar na afschaffing van de slavernij wordt uitgeroepen als slavernijherdenkingsjaar met als hoogtepunt de Ketikoti-herdenking op 30 juni en 1 juli.	10 We maken het Meldpunt Discriminatie meer bekend, toegankelijk en laagdrempelig.

EEN VEILIGE HAVEN VOOR LHBTQIA+ PERSONEN

Het gaat niet goed met de LHBTQIA+-acceptatie in Nederland. Zeker 61 procent van de LHBTQIA+'ers vindt het een probleem om in Nederland uit te komen voor hun identiteit. Een onderzoek van antidiscriminatiebureau RADAR wees uit dat mensen die zich niet aanpassen aan traditionele uiting van hun geaardheid het meeste geweld op straat ervaren.

We zien in Rotterdam een stijging van geweld en haat tegen LHBTQIA+-personen. BIJ1 maakt zich grote zorgen over deze ontwikkeling. Er bereiken ons nog te veel ervaringen van mensen die op straat niet zichzelf durven te zijn, die niet uit durven te komen voor het feit dat ze LHBTQIA+ zijn of die niet veilig zijn waar ze wonen.

Rotterdam heeft met het COC en Rotterdam Pride een stevige basis in belangenbehartiging en representatie, maar we zien dat er te weinig ruimte is voor de stem van LHBTQIA+-personen van kleur. Initiatieven vanuit deze doelgroepen zullen we actief ondersteunen en faciliteren.

BIJ1 sluit zich aan bij de oproep van Resist Their Reignbow Rotterdam om elke vorm van LHBTQIA+-haat te confronteren met een breed gedragen signaal dat dit niet geaccepteerd wordt. Want Rotterdam verdient beter. In een radicaal gelijkwaardige stad is er ruimte voor eenieder om te zijn wie die wil zijn.

BIJ1 zet zich de komende 4 jaar in voor de volgende speerpunten:

1 We ondersteunen initiatieven vanuit LHBTQIA+gemeenschappen met financiële middelen en locatie, vooral queer gemeenschappen van kleur. Er moet voor iedereen een safe space zijn in Rotterdam.	sleutelpersonen uit de LHBTQIA+-gemeenschap.
2 We zetten extra in op activiteiten die kennis en acceptatie van LHBTQIA+ in de stad bevorderen.	
3 Binnen het onderwijs versterken we educatieve programma's waarin gelijkwaardigheid en zelfbeschikking centraal staan, en niet 'uit de kast komen'	5 Pride gaat terug naar de basis: Pride is een Protest, geen commercieel feest. De stem van trans en lesbische vrouwen van kleur wordt hierin leidend.
4 De organisatie van Rotterdam Pride zal een afspiegeling worden van de gemeenschap met daarin plaats voor	6 De gemeente heeft een voorbeeldrol en zal in al het contact met burgers geen gender registreren. Daarbij zet de gemeente in op genderneutraal beleid en infomateriaal.
	7 In openbare en publieke locaties komen genderneutrale toiletten.

- 8 Wij willen meer aandacht voor de *Transgender Day of Remembrance* (20 november), de dag waarop we alle transgender personen herdenken die door geweld om het leven zijn gebracht. Hierbij wordt aandacht geschonken aan transfobie, (seksueel) geweld en uitsluiting.
- 9 Onze gemeente draagt zorg voor een veilige plek voor de meest gemarginaliseerden: ongedocumenteerde LHBTQIA+'ers. Dit zijn vaak mensen van kleur, die sekswork doen om te overleven.

- 10 Rotterdam krijgt een Regenbooghuis waar mensen terecht kunnen voor informatie, steun en toegang tot hulpverlening.

EEN TOEGANKELIJK ROTTERDAM

Alleen in een toegankelijke stad kan iedereen gelijkwaardig deelnemen aan het dagelijks leven. Dat is de stad waar BIJ1 naar streeft. Te veel mensen worden beperkt, teveel mensen staan onterecht aan de zijlijn als het gaat om werk, school, verkeer of cultuur. De fysieke toegankelijkheid van gebouwen en openbaar vervoer laat te wensen over, maar er is meer. BIJ1 legt de nadruk op deelname in de brede zin van het woord: iedereen moet gelijkwaardig kunnen deelnemen aan alles wat onze stad te bieden heeft.

Toegankelijkheid gaat dus niet alleen om lichamelijke mobiliteit. Ook mensen met een auditieve of visuele beperking worden te vaak buitengesloten van volledige deelname aan de samenleving. Denk bijvoorbeeld aan festivalbezoek, waarbij er nauwelijks aanbod is voor mensen met een visuele beperking of beperkt gehoor. Of aan het uitgaansleven, aan samen sporten, theaterbezoek of de bioscoop. BIJ1 wil dat ook in deze sectoren vanuit inclusiviteit wordt gedacht. Onbeperkt cultuur beleven moet de norm worden. Hier zijn extra middelen voor nodig.

Ook de technologie die in Rotterdam wordt ingezet moet toegankelijker. Dit voert verder dan het aanbieden van toegankelijke websites, maar gaat bijvoorbeeld ook over onderwijsondersteunende technieken.

BIJ1 wil daarbij dat er niet *over*, maar *met* mensen wordt gesproken. Daarom hameren we op ervaringsdeskundigheid: de mensen die te kampen hebben met een ontoegankelijke samenleving weten het beste wat zij nodig hebben om die samenleving voor hen toegankelijk te maken.

De volgende dingen zullen ingezet worden om tot een toegankelijke stad te komen:

1 We gaan alle gemeentelijke beslissingen en beleid toetsen aan het VN-verdrag Handicap.	en openbare en publieke gebouwen.
2 Alle openbare en publieke locaties worden toegankelijk, niet alleen de ingang maar het gebouw als geheel.	5 Er zijn voldoende openbare, toegankelijke toiletten in de stad.
3 Het Rotterdamse OV wordt toegankelijk. Dat betekent ook dat haltes, stations en perrons onder de loop worden genomen.	6 Voor geplaagde wijken als Vreewijk en Bloemhof komen plannen om de openbare ruimte en sociale huurwoningen toegankelijk te maken.
4 We stellen een commissie van ervaringsdeskundigen in, die advies gaat geven over toegankelijkheid in de stad. Hun advies moet gevraagd worden bij plannen voor buitenruimte	7 De gemeente zal in taalgebruik en aanduiding van bijvoorbeeld toiletten gebruik maken van het woord handicap of toegankelijk. De woorden 'mindervalide' en 'invalide' verdwijnen uit gemeentelijke stukken en aanduidingen.

- 8 Naast fysieke toegankelijkheid zal de gemeente sociale toegankelijkheid opnemen in contracten met welzijnsorganisaties en andere aanbieders van sociale activiteiten.
- 9 Bij het verlenen van vergunningen voor evenementen en bouwprojecten wordt toegankelijkheid als eis opgenomen.
- 10 Er komt meer subsidie beschikbaar voor initiatieven vanuit zelforganisatie.

EEN ECONOMISCH RECHTVAARDIGE STAD

Armoede is een groot probleem in Rotterdam. We zijn één van de Nederlandse steden met het hoogste aantal huishoudens dat moet rondkomen van een laag inkomen. 1 op de 4 Rotterdamse kinderen groeit op in armoede en meer dan 50.000 Rotterdamse huishoudens kampen met schuldenproblematiek. Meer dan 7% van onze inwoners leeft langdurig in armoede. Meer dan 7.000 huishoudens ontvangen steun van de voedselbank.

De wereldwijde pandemie van de afgelopen 2 jaar heeft nog meer zichtbaar gemaakt hoe diep armoede in onze stad zit en hoe verlamdend het is voor gezinnen. Armoede is van invloed op allerlei aspecten van het leven. Op gezondheid, omdat zorg onbetaalbaar wordt of omdat geldgebrek ongezonde stress met zich meebrengt. Op deelname aan de maatschappij, omdat activiteiten als sport en uitjes te duur zijn.

BIJ1 wil dat het bestrijden van armoede topprioriteit wordt. We juichen toe dat de gemeente 2021 tot het Jaar tegen armoede heeft uitgeroepen. Ook de aandacht voor armoede in het plan *Reset Rotterdam* is een goede start. Maar veel van de beschikbare hulp komt niet terecht op de plekken waar het meest wordt geleden, in stilte. Van de naar schatting 17.000 gezinnen in ernstige financiële problemen ontvangt slechts een minderheid de broodnodige hulp.

Armoede is vaak onzichtbaar, maar we weten dat het zich diep in onze kwetsbare wijken bevindt. Om echt zicht te krijgen op de omvang van de uitdaging moeten we leren vertrouwen op de inzet van informele netwerken. Niet iedereen meldt zich aan het loket.

We moeten garanderen dat iedereen recht heeft op voldoende bestaansmiddelen om een menswaardig leven te leiden. Dat betekent dat mensen die niet kunnen werken voldoende inkomen kunnen krijgen — dat is een recht en geen gunst. BIJ1 wil dat zij voor hun uitkering dus ook geen tegenprestatie hoeven te leveren. We ondersteunen mensen om hun leven in te vullen zoals ze dat zelf willen. Ook mag vrijwilligerswerk niet gebruikt worden ter vervanging van betaalde banen.

De volgende inzet is in de komende 4 jaar nodig om het tij te keren:

1 We gaan de strijd aan met de schulden economie. De gemeente gaat vaker schulden overnemen en gaat meer schulden kwijtschelden. Sanering van alle schulden zorgt voor een eerlijke tweede kans. Een nieuwe start werkt pas echt wanneer er geen sprake is van weekbudgetten en andere verstikkende restricties.	2 We stoppen met de verplichte tegenprestatie voor mensen in de	bijstand. We bieden ze, waar mogelijk, dit werk aan met een contract en een rechtvaardig loon.
		3 De bijzondere bijstand wordt uitgebreid: je moet voor meer dingen de bijzondere bijstand kunnen aanvragen en de inkomensgrens voor het aanvragen gaat omhoog naar anderhalf keer modaal.

- 4 We ondersteunen initiatieven als voedselbanken, uitleenpunten en andere individuele bijdragen, maar beseffen ook dat dit pleisters zijn en dat we in moeten blijven op het genezen van het systeem.
- 5 We vervangen de Rotterdampas door een kindgebonden budget dat op de rekening van ouders wordt bijgestort. We willen af van het stempel dat samenhangt met het gebruik van de pas, niet van de voordelen die extra ondersteuning biedt. Nu is het zo het gebruik van de pas stigmatiserend werkt. Aan de kassa sta je bijvoorbeeld meteen bekend als arm. Het kindgebonden budget is ruimer inzetbaar. Mensen die gebruik maken van het budget kunnen zelf bepalen hoe, waar en waaraan het geld wordt uitgegeven, in plaats van gebonden te zijn aan bepaalde winkelketens die samenwerken met de gemeente. Het kindgebonden budget komt, net als de kinderbijslag, niet onder schuldsaneringsregelingen te vallen. Tot slot breiden we deze regeling uit tot huishoudens met een maximaal inkomen van anderhalf keer modaal.

- 6 We concentreren de aanpak van armoede op de wijken. We kijken met bewoners en instellingen per wijk naar waar precies de vraagstukken liggen en inzet nodig is. De **wijktafels** worden hier het centrale punt voor.
- 7 We zetten in op onderzoek op wijkniveau om de armoede in de wijken in beeld te brengen en te kijken naar initiatieven vanuit zelforganisatie en hun effect op de wijk.
- 8 We stimuleren initiatieven uit de wijken waarbij bewoners met elkaar inzetten op duurzame veranderingen op het gebied van armoede.
- 9 We starten programma's op de scholen voor gezonde voeding en talentontwikkeling.
- 10 Slachtoffers van het toeslagenschandaal krijgen ondersteuning van de gemeente. We nemen schulden over, stellen maatschappelijke en juridische ondersteuning beschikbaar waar gewenst.

Ook wil BIJ1 **sekswerkers** zoveel mogelijk zeggenschap over hun werk geven. Dit begint met het decriminaliseren van deze beroepsgroep. De gemeente garandeert dat de arbeidsrechten van sekswerkers gelijk zijn aan die van andere zelfstandigen en werknemers, ondanks dat dit op landelijk niveau nog niet goed is geregeld.

1 Sekswork wordt in onze gemeente een baan waar je alleen werkplekgerelateerde regels (hygiëne) voor hoeft te hebben. 2 De gemeente zorgt voor toegankelijke en beschikbare informatie over de rechten van sekswerkers en over vormen van samenwerking. 3 We schaffen de vergunningplicht voor zelfstandige sekswerkers af. Hiermee wordt het voor hen mogelijk om, net als andere vrije beroepen, hun bedrijf vanuit huis te voeren. Bovendien wordt het met de afschaffing van de vergunningplicht ook makkelijker om samen te werken. Hiermee neemt de veiligheid van sekswerkers toe.	4 Sekswerkers krijgen volledige inspraak in het gemeentelijk beleid over sekswork. 5 Sekswerkers worden nooit verplicht bijzondere persoonsgegevens te delen of te laten registreren. De gemeente gaat de voorgestelde <i>Wet regulering sekswork</i> onder geen beding handhaven. Ook zal er geen gemeentelijke controle van individuele sekswerkers en hun woningen plaatsvinden, noch door de vergunninginspectie noch door de politie. Verder vereenvoudigt de gemeente het vergunningstelsel voor exploitanten.

GELIJKWAARDIG EN BETAALBAAR WONEN

Met de afgelopen colleges hebben we veel zien gebeuren in de stad rondom wonen. We zien een ontwikkeling waarbij de gemeente de overstap wil maken naar een ander Rotterdam. De Woonvisie was hier een duidelijke uiting van. Ieder stuk vrije grond wordt volgebouwd met dure woningen, hoge torens en prestigieuze bouwprojecten. Ook worden bewoners door sloop en nieuwbouw uit hun wijken verdreven om plaats te maken voor een volgens de partijen “beter soort bewoners”.

BIJ1 wil dat de ontwikkeling van buurten en wijken het belang dient van de huidige bewoners van onze stad. De racistische Rotterdamwet moet worden afgeschaft. Er moet direct een stop komen op de drang om huidige wijkbewoners te vervangen. Mensen zijn geen rotte appels.

BIJ1 wil juist investeren in onze mensen. Én in de bouw van betaalbare sociale huurwoningen, ook in de duurdere wijken van onze stad. Gentrificatie is schadelijk en moet worden teruggedraaid. Dit willen we bereiken door bewoners meer macht te geven over de inrichting van hun wijken en de bouw van hun huizen.

Woningcorporaties zullen zich dus democratisch moeten organiseren: BIJ1 wil dat bewoners meer directe invloed en zeggenschap krijgen over hun woning en hun wijk. Huurders in buurten met veel schimmel- en vochtproblemen moeten bijvoorbeeld voor lokale hulp kunnen kiezen, in plaats van af te moeten wachten tot een wooncorporatie de problemen oplost. Buurtcentra en wijkraden spelen hierbij een belangrijke verbindende rol. Kiest de buurt voor verduurzaming? Dan krijgen de bewoners daar steun bij vanuit de gemeente, in de vorm van geld en expertise.

In de komende 4 jaar gaat Rotterdam BIJ1 zich inzetten voor gelijkwaardig wonen:

1 Er komt een onderzoek naar de daadwerkelijk aanwezige hoeveelheid huurwoningen in de stad. 2 De inkomensgrens voor sociale huurwoningen wordt verlaagd. 3 Van alle woningen die gebouwd gaan worden zal 50% in het sociale segment vallen, 30% midden om doorstroom binnen de stad mogelijk te maken en 20% in het dure segment. In wijken waar veel woningen in het dure segment staan zal extra inzet zijn om sociale huurwoningen te realiseren.	4 We dringen landelijk aan op huurgrenzen in de particuliere verhuur. 5 De racistische Rotterdamwet wordt niet meer toegepast in Rotterdam. Wonen is een recht. Mensen met een laag inkomen verbieden om juist in de voor hen meer betaalbare wijken te kunnen wonen past daar niet bij.

- 6 **Leegstaande kantoor-en bedrijfs-gebouwen in overheidshanden** worden verbouwd tot appartementen waar we Rotterdammers - met name jongeren - duurzaam kunnen huisvesten.
- 7 Ook wil BIJ1 meer geld vrij maken voor **effectieve en snelle bescherming van huurders**. Wij steunen Rotterdamse initiatieven als de *Regelrechter* van harte. Hier kunnen huurders met problemen terecht voor een snelle uitspraak die rechtsgeldig is. Hierbij staat het vinden van praktische oplossingen door middel van een goed gesprek centraal.
- 8 **Woonvisies worden besproken aan de wijktafels**. Renovatie met behoud van woningen door bewoners is leidend. Wanneer nieuwbouw noodzakelijk is hebben bewoners recht op terugkeer.
- 9 We stoppen met de verkoop van grond aan derden. Daarnaast maken we zo ruim mogelijk gebruik van **onteigeningswetgeving** om hiermee zeggenschap te verplaatsen naar de overheid, en uiteindelijk naar de burgers van onze gemeente.
- 10 Wooncorporaties moeten stoppen met het aanbieden van woningen in de **vrije sector**. Hiervoor worden nu vaak gezinswoningen gebruikt, waar nou juist een schreeuwend tekort aan bestaat.
- 11 **De woonplicht breiden we uit naar alle wijken van Rotterdam**. Dit houdt in dat beleggers geen huizen mogen opkopen om die vervolgens te verhuren. Hierdoor krijgen meer mensen een eerlijke kans op het vinden van een betaalbare woning.
- 12 Verwerp het **kraakverbod**. Wij vragen de gemeente om het kraakverbod zoveel mogelijk te negeren of tegen te werken.
- 13 We dringen aan op het afschaffen van de **kostendelersnorm**.
- 14 Voorkomen van het veelvuldige gebruik van **tijdelijke huurcontracten**.
- 15 Een **stop op directe huisuitzetting** op basis van betalingsachterstanden.
- 16 Voer een **verhuurvergunning** met kwalificatie-eisen in om huurders te beschermen tegen tegen kwaadwillende verhuurder
- 17 Een stop op platform-verhuur sites zoals AirBNB of Booking.com

Speciale aandacht voor mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats

In Rotterdam leeft een groot aantal mensen zonder thuis op straat. Het gaat om arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa, om mensen zonder geldige verblijfspapieren, om mensen die verslaafd zijn en om mensen met psychiatrische problemen.

Het is een probleem dat al jaren bestaat en verder groeit. Deze mensen verdienen beter en Rotterdam BIJ1 wil de volgende beleidsveranderingen inzetten:

- 1 Het aantal **plekken in de nachtopvang wordt uitgebreid** zodat er voldoende nachtopvang is voor de mensen die hier behoefte aan hebben.
- 2 In overleg met de verschillende opvangorganisaties wordt gekeken naar **dagopvang**.
- 3 We gaan opvang verzorgen vanuit het **‘Smart Shelter’-perspectief**. De nachtopvang is vaak de eerste plek waar dak- en thuislozen in beeld komen. Van daaruit gaan we maatwerk inzetten per individu. Doen wat nodig is, wat het ook is: verslavings- of psychiatrische zorg geven, hulp bij werk vinden, bepaling van opgebouwde rechten, begeleiding bij terugkeer naar huis, of contact met reclassering of justitie.
- 4 We zetten dit in vanuit **Housing First**: mensen krijgen zonder voorwaarden vooraf een woning en daarnaast intensieve, integrale ondersteuning bij hun verdere herstel. Hiervoor gebruiken we verbouwde kantoorlocaties van de overheid.
- 5 De mensen die op straat willen blijven wonen bieden we voldoende ondersteuning met **nachtopvang en straatdokters**.
- 6 Er komen aparte opvanglocaties voor dakloze mensen uit specifieke groepen, omdat ze niet altijd zonder risico in de gewone opvang terecht kunnen. Denk hierbij aan een opvang voor LHBTQIA+-personen en ouders met kinderen.

Beschermen woonwagenbewoners

Roma, Sinti en woonwagenbewoners maken onvoorwaardelijk deel uit van onze stad. BIJ1 wil dat de gemeente zich inspant om de **cultuur en levensstijl** van deze bewoners te beschermen tegen marginalisatie en uitsterving. Hiervoor geldt artikel 8 uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens als uitgangspunt. Maar belangrijker is dat er lokaal al afspraken over gemaakt zijn.

BIJ1 ziet erop toe dat de gemeente doorpakt en haar eigen beleid ook daadwerkelijk uitvoert. Dat wil zeggen, de gemeente maakt werk van: de **uitbreiding van het aantal standplaatsen, het proces van toewijzing van standplaatsen en een eerlijke en transparante volgordebepaling** bij vrijkomen van een standplaats. Ook investeert de gemeente in de wijze van beheer en handhaving.

Waar de aanwezigheid van woonwagenkampen zorgt voor spanningen wordt aan wijktafels het gesprek gevoerd over oplossingen. Naast het woonbeleid investeert de gemeente in het behouden en stimuleren van de cultuur en levensstijl van Roma, Sinti en woonwagenbewoners, waarbij ook private bedrijvigheid meegenomen wordt.

EEN GOED WELKOM VOOR VLUCHTELINGEN

BIJ1 staat voor een wereld waarin elk mens gelijkwaardig is en vrij gebruik kan maken van **het universele mensenrecht om te reizen**. Met name wanneer men vertrekt uit het thuisland voor een beter en veiliger bestaan, zoals (klimaat)vluchtelingen en arbeidsmigranten. Geen mens vertrekt zonder geldige reden en **geen mens is illegaal**. De redenen om te vluchten zijn (in)direct gerelateerd aan uitbuiting en kolonisatie door Westerse landen. Conflicten die veroorzaakt zijn door deze landen duren ook nu nog voort en vergroten de kloof tussen de rijkere en armere landen. Nederland is als kapitalistisch kernland en belastingparadijs onderdeel van dit probleem en **moet daarom ook bijdragen aan de oplossing ervan**.

Gemeenten in Nederland zijn verantwoordelijk voor de opvang en het welkom heten van vluchtelingen. Helaas kampen vluchtelingen nog te vaak met lange wachttijden tot huisvesting. Na toewijzing van een verblijfsvergunning door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), worden deze statushouders binnen twee weken met de gemeenten gekoppeld waarbinnen zij zullen gaan wonen. De gemeente heeft vervolgens tien weken om huisvesting te vinden. Echter duurt dit in te praktijk vaak veel langer. **Dit proces kan en moet beter en sneller**.

Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor het faciliteren van een goede integratie door **statushouders een kans te geven op een eerlijke en waardige landing in de Nederlandse maatschappij**. Dit kan door middel van programma’s, bijeenkomsten en begeleiding, uiteraard in samenwerking met bestaande organisaties die hierbij helpen.

We maken van Rotterdam een **sanctuary city** waarin we ongedocumenteerden beschermen zodat deze mensen minder bang zijn voor deportatie en daardoor zich vrijer voelen om eventuele misdaden tegen hen te melden en gebruik te maken van o.a. gezondheids- en onderwijsfaciliteiten die aan burgers worden geboden.

De belangrijkste dingen waarop we in gaan zetten zijn:

1	Vluchtelingen zijn welkom in Rotterdam, we zetten ons in om zowel noodopvang als duurzaam wonen te realiseren.	ongedocumenteerden worden opgesloten voordat zij het land worden uitgezet.
2	Rotterdam wordt sanctuary city en verzet zich tegen het illegaliseren van mensen.	
3	De gemeente zet zich actief in bij de landelijke overheid voor het sluiten van het detentiecentrum voor vreemdelingen aan de grens van Rotterdam, waar	
4	Rotterdam weigert mee te werken aan het uitzetten van kinderen.	
5	We richten het welkom van vluchtelingen in volgens de ‘Nieuw Thuis’-methode waarin vluchtelingen niet alleen woonruimte krijgen maar intensief en op maat begeleid worden bij het “landen” in Nederland.	

- 6 De gemeente garandeert de **kwaliteit van de taaltrajecten** met voldoende begeleiding en steun. Ook maken we laagdrempelige taalontwikkeling via taalcafé's en andere bewonersinitiatieven mogelijk.
- 7 We bieden trajecten aan om vluchtelingen actief te ondersteunen bij het **verwerken van trauma** en de mentale inspanning om in een nieuwe samenleving jezelf en gezin terug te vinden.
- 8 We realiseren in Rotterdam een **aparte opvang voor LHBTQIA+ vluchtelingen** waar ze veilig zijn en extra zorg en ondersteuning ontvangen. Het COA kan vluchtelingen doorverwijzen naar deze opvang zodat we onveilige situaties in AZC's tegengaan.
- 9 Opvang- en begeleidingsprojecten die voortkomen uit de migranten- en vluchtelingengemeenschappen, komen in aanmerking voor subsidie vanuit de gemeente Rotterdam.
- 10 Ongedocumenteerden hebben **recht op zorg en opvang**, zoals elk mens. De gemeente Rotterdam moet dit faciliteren en dit recht aan de orde brengen bij huisartsenpraktijken, ziekenhuizen en zorgorganisaties.
- 11 Er komt **opvang voor ongedocumenteerden** zodat ze in alle rust kunnen werken aan verblijf hier of elders. Dit zal nacht en dagopvang zijn met op maat gemaakte trajecten voor de bewoners: Bed, Bad, Brood, Begeleiding.
- 12 **Stadspaspoorten** voor ongedocumenteerden worden ingezet, zodat ze dezelfde rechten en mogelijkheden hebben als elke inwoner van Rotterdam.
- 13 In 2022 gaat de nieuwe wet inburgering in, gemeenten krijgen hierbij meer verantwoordelijkheden en gaan een grotere rol spelen in de inburgering. **De gemeente Rotterdam verwelkomt mensen die moeten inburgeren en biedt ruimhartige ondersteuning aan mensen bij de inburgering.** Mensen die bezig zijn met de inburgering worden door de gemeente behandeld als elke andere Rotterdammer, niet pas als zij klaar zijn met het inburgeringsproces.

EEEN STAD VOOR SENIOREN

In 2035 zal één-vijfde van de Rotterdammers 65 jaar of ouder zijn. De gemiddelde leeftijd van mensen blijft stijgen en ook blijven mensen langer thuis wonen. We zien binnen de groep Rotterdamse ouderen het aandeel van de arbeidsmigranten snel stijgen. Deze eerste generatie die veel betekend heeft voor de stad wordt oud.

Rotterdam is echter niet klaar voor deze groter wordende groep ouderen. **De kaalslag in de ouderenzorg** heeft een grote impact gehad op onze stad. Veel van de structuren zoals restaurants en ontmoetingsplaatsen voor ouderen zijn verdwenen. Inlooptrajecten bestaan vrijwel alleen nog voor ouderen met een indicatie en de activiteiten die er zijn richten zich vooral op witte ouderen en niet op de diversiteit van de stad.

Meer dan de helft van de Rotterdamse ouderen geeft aan zich **eenzaam** te voelen, onder ouderen met een migratieachtergrond is dit percentage nog hoger. Dat is onacceptabel. Ouderen verdienen een volwaardige plaats in de maatschappij.

BIJ1 ondersteunt in Rotterdam de aandacht van de gemeente voor eenzaamheid onder ouderen en vrijwilligersorganisaties die zich inzetten voor eenzame ouderen en zoeken naar manieren om deze mensen te helpen met sociale contacten in activiteiten, buurthuizen en ouderennetwerk bijeenkomsten.

De komende 4 jaar worden dit aandachtspunten voor het beleid:

- 1 BIJ1 vindt het belangrijk dat ouderen **zelf de regie** hebben over waar ze willen wonen. Als ouderen thuis willen blijven dan staat de gemeente garant voor de noodzakelijke aanpassingen aan de woning en voor ouderen die dat willen moet een bejaardenwoning beschikbaar zijn. In het woonbeleid zal ruimte komen voor de bouw van kangoeroewoningen om aan de woonwensen van Rotterdammers en hun ouderen te kunnen voldoen.
- 2 We zorgen dat de **buitenruimte toegankelijk** is en dat er voldoende mogelijkheden zijn met bankjes en stoelen in de buitenruimte waar ouderen veilig buiten kunnen zijn.
- 3 We stimuleren **wijkinitiatieven die zich inzetten tegen eenzaamheid** en faciliteren deze initiatieven met locatie en middelen.
- 4 We stimuleren en ondersteunen initiatieven door en voor **ouderen met een migratieachtergrond, een beperking of vanuit de LHBTQIA+ gemeenschap**, omdat deze mensen vaak niet aan kunnen sluiten bij het bestaande aanbod.
- 5 Welzijn gaat, naast de huisbezoeken aan de 75+ Rotterdammers, ook aanbod opzetten voor deze doelgroepen. Naast het bestrijden van eenzaamheid staat ook administratieve ondersteuning centraal.

BRUGGEN BOUWEN IN DE STAD

BRUGGEN BOUWEN IS BROODNODIG

Rotterdamers kijken naar elkaar om, Rotterdamers zorgen voor elkaar. We helpen onze burens, kennen onze wijken. We weten wie op onze steun kan rekenen, maar ook wie ons steunt. Rotterdamers zijn BIJ1. Juist deze onderlinge verbondenheid geeft de stad kracht. Toch zien we uitdagingen en scheuren in deze kracht en zijn de afstanden nu groter dan vier jaar geleden. Politiek en bestuur hebben daar actief aan bijgedragen. Het gevoerde beleid heeft geleid tot verdeeldheid en doet afbreuk aan samenhang en solidariteit. Bruggen bouwen is broodnodig.

De gemeenteraad van Rotterdam heeft in oktober 2020 een aantal principebesluiten genomen om zich in te zetten voor een eerlijke, inclusieve Rotterdamse stad. Dit is volgens ons weliswaar een belangrijke ontwikkeling richting radicale gelijkwaardigheid, maar we zijn er nog lang niet. Rotterdam BIJ1 zal zich vanaf 2022 in de gemeenteraad inzetten om het beleid verdere inhoud te geven. BIJ1 zal ook het stadsbestuur houden aan gedane beloften.

We beseffen heel goed dat Rotterdam een postkoloniale stad is die zich bewust moet worden van haar geschiedenis en van de verplichtingen die ze heeft tegenover haar inwoners. Naast een heldere visie op de omgang met het verleden, heeft BIJ1 ook een duidelijke blik op het bouwen van bruggen naar **een breed gedeelde toekomst**, waarin we van elkaar leren, werken aan herstel en vanuit een visie van gelijkwaardigheid de samenleving

in gaan richten. Dit is niet iets wat 'de politiek' voor ons kan doen, maar iets wat wij als bewoners van onze stad zelf moeten doen. Hoewel we de afgelopen jaren verschuivingen zien in de bestuurscultuur gaat er ook nog steeds veel mis: **de afstand tot de macht is te groot, het vertrouwen in de macht daardoor te laag**. Onze stad wordt veelal over de hoofden van burgers heen bestuurd, niet door burgers zelf. Dit is waarom het radicaal anders moet.

BIJ1 gelooft in de kracht van mensen die zichzelf organiseren om aan verandering te werken. Hier zetten we op in met het volste **vertrouwen** dat we allemaal onze stinkende best doen om zo goed mogelijk samen te leven. Iedereen verschillend, maar allemaal in verbinding. Niemand weet precies hoe het moet, maar iedereen weet dat er niemand is die alle oplossingen heeft. BIJ1 wil burgers meer macht en zeggenschap geven. **Bruggen bouwen we samen.**

De gemeente speelt hierbij een dubbele rol. Enerzijds maakt de gemeente zoveel mogelijk ruimte en geld vrij voor zelfbestuur. Dit doen we onder meer door de invoering van **wijktafels**, waar burgers meer zeggenschap krijgen over belangrijke delen van hun leven. Anderzijds heeft de gemeente een belangrijke **voorbeeldrol**, een rol die serieus moet worden genomen. In alle vormen van beleid en uitvoering moet de gemeente laten zien dat inclusiviteit en sociale samenhang richting geven aan de te varen koers. Ook moet de gemeente haar eigen handelen zorgvuldig onder de loep nemen.

Binnen bruggen bouwen in de stad gaan we inzetten op de volgende thema's:

- Bruggen tussen burgers
- Bruggen in de buurt
- Bruggen in bestuur
- Een nieuw veiligheidsbeleid
- Bruggen in het onderwijs

BRUGGEN TUSSEN BURGERS

Rotterdam moet alles op alles zetten om om anti-Joods, anti-zwart racisme, LHBTQIA+ en moslimhaat aan te pakken. Hoewel de gemeente zich al inspant om deze doelstellingen te bereiken, moet er simpelweg een flinke schep bovenop. Zo is bijvoorbeeld het stedelijk Meldpunt voor discriminatie nog onvoldoende bekend in de stad en pakt de gemeente de adviezen van dit bureau te weinig actief op. Hiermee wordt een signaal gegeven aan burgers dat melden niet bijdraagt aan actie tegen discriminatie. Daarnaast dringen we sterk aan op de **voorbeeldrol** die de gemeente speelt. Niet alleen moet beleid bruggen bouwen tussen mensen, juist ook de uitvoering ervan moet verbinding tot gevolg hebben.

BIJ1 staat hierbij pal voor een **intersectionele aanpak**. Dat wil zeggen dat we ons bewust zijn van het feit dat problemen zich altijd opstapelen omdat oorzaken onderling met elkaar verbonden zijn. Zit je in de schulden, dan merk je niet alleen de financiële beperkingen, maar wordt het bijvoorbeeld ook lastiger om weloverwogen beslissingen te maken rondom zorg of onderwijs. Oplossingen werken dus alleen wanneer er goed wordt gekeken naar het kruispunt van opeengestapelde problemen waarop mensen moeten zien te (over)leven. Gelukkig dringt deze manier van denken steeds meer door in allerlei lagen van de gemeente. **We zien de goede intenties, maar beseffen ook dat er nog veel niet goed gaat in de uitvoering.**

Neem het gemeentelijke programma *Relax. Dit is Rotterdam*, waarmee het huidige stadsbestuur 'vervreemding en ongemak tussen mensen' aanpakt. In opzet is het plan inderdaad intersectioneel, maar in de uitvoering zijn alle onderwerpen gescheiden in afzonderlijke afdelingen en subsidies. Organisaties in de stad worden bijgevolg van de ene naar de andere afdeling gestuurd en kunnen dus nog steeds niet intersectioneel te werk gaan.

Ook in de Raad zal het College een voorbeeldrol moeten aannemen en **actiever optreden tegen haat, racisme en discriminatie** dat binnen de Raad geuit wordt. De aanwezigheid van partijen in de raad die zich met regelmaat van haat bedienen in hun teksten is onacceptabel. Racisme is geen mening maar een misdrijf, en moet ook als misdrijf worden behandeld..

Tot slot moet Rotterdam ook een stad worden waar racisme en discriminatie actief worden bestreden op digitaal gebied. In onze stad mag er geen plek meer zijn voor etnisch profileren, niet op straat, maar ook niet bij de digitalisering van overheidsdiensten. Voor risicoanalyses waarbij de gemeente algoritmen inzet om mensen te selecteren op kleur of inkomen mag eveneens geen plek meer zijn. Het gebruik van software zoals Syri, waarmee de verschillen tussen mensen worden benadrukt en uitgespeeld, wordt verboden.. Het verleden heeft meermaals aangetoond dat discriminatie en vooroordelen worden herhaald. Kijk daarbij ook naar de manier waarop onderzoek wordt gedaan naar mensen in de bijstand. Hoewel de gemeente de soort en het aantal variabelen inmiddels heeft aangepast, wordt een aantal wijken in de stad onevenredig veel gecontroleerd zonder dat daartoe aanleiding bestaat.

BIJ1 roept op tot extra waakzaamheid en openheid in het gebruik van computermodellen met voorspellende waarde en wil **ervaringsdeskundigen** inzetten om het risico op herhaling van onrechtmatig handelen te voorkomen.

Om uitsluiting, discriminatie en racisme in onze stad te bestrijden stellen we volgende maatregelen voor:

- 1 BIJ1 pleit voor een gemeentelijke afdeling die zich speciaal richt op bestuurlijke vernieuwing vanuit intersectioneel oogpunt. Alleen op deze manier zorgen we voor radicaal rechtvaardig beleid waarin uitsluiting, (gender)discriminatie en racisme geen kans meer krijgen.
- 2 We investeren in de bekendheid van en toegang tot het Meldpunt discriminatie. We hanteren het uitgangspunt dat **melden altijd tot actie moet leiden**. Alle meldingen van anti-Joods, anti-zwart, anti-Aziatisch en anti-moslimhaat **moeten** in de lokale veiligheidsdriehoek worden besproken, zoals met anti-LHBTQIA+geweld al het geval is.
- 3 We houden **actief toezicht op gesubsidieerde instellingen** om te vermijden dat zij zich schuldig maken aan racisme en discriminatie. Bij het verlenen van opdrachten en subsidies zal gekeken worden naar de visie van de ontvangers / partners op diversiteit binnen de eigen organisatie en de mate waarop zij zich inzetten voor het tegengaan van discriminatie.
- 4 Haat tegen moskeeën en andere religieuze gebouwen moet beter bestreden worden. Samen met de **religieuze instellingen** wordt gekeken naar hoe deze beter beschermd kunnen worden.
- 5 Op alle niveaus komen er **quota voor gemeentelijke medewerkers**, zodat de medewerkers van de gemeente een afspiegeling zijn van de diversiteit van de inwoners van Rotterdam.

- 6 We stellen voorwaarden aan het beschikbaar stellen van **stageplaatsen** binnen de gemeente en subsidie-ontvangende organisaties om daar kansen te creëren voor jongeren die te kampen hebben met uitsluiting. De gemeente zelf biedt stageplaatsen op alle afdelingen met extra aandacht voor jongeren die vaker afgewezen worden zoals **jongeren van kleur of met een handicap**.
- 7 De gemeente gaat in alle communicatie over op **genderneutraal taalgebruik**. Zowel in interne als externe communicatie wordt inclusief taalgebruik de norm. Geadresseerde post zal niet lager voorzien worden van een gender-aanhef en bij het opvragen van informatie door de gemeente zal niet gevraagd worden om gender specificaties. Ook zal bij registratie van medewerkers en het aanmaken van medewerkerspassen **geen gendernotering** meer gehanteerd worden.
- 8 Het college treedt actief op tegen racisme en discriminatie. Haatpredikers in de raad worden aangesproken op hun gedrag. Bij herhaling staat BIJ1 voor sancties.
- 9 **We gaan etnisch profileren uitbannen.** In elke vorm. Op straat, maar ook bij de digitalisering van overheidsdiensten is er geen plek voor etnisch profileren en discriminatie.
- 10 Er komt een **onafhankelijke toezichthouder**, bijvoorbeeld de ombudsman, die erop toeziet dat er bij de dataverzameling over burgers van de gemeentelijke overheid geen sprake is van discriminatie, etnisch profileren en andere schendingen van mensenrechten. De toezichthouder heeft het mandaat om relevante data op te vragen, te beoordelen en vervolgens **een wettelijk bindend advies** te geven aan de gemeente.
- 11 Bij het **evalueren van digitaliseringprocessen** moeten de trajecten begeleid worden door **specialisten en ervaringsdeskundigen** die de verschillende bevolkingsgroepen van onze stad vertegenwoordigen.
- 12 Waar etnisch profileren wordt geconstateerd worden **geldboetes** uitgedeeld. Samenwerkingen tussen de gemeente en instanties, die zich aan deze praktijk schuldig maken, worden verbroken.
- 13 We ontwikkelen basisschoolprogramma's en zetten deze in om kinderen op te laten groeien met een besef van de inclusieve samenleving.
- 14 Diversiteit moet uit het pestprotocol en worden gebruikt als basis voor het onderwijs in Rotterdam. Hiertoe gaan we met lokale onderwijsinstellingen in gesprek.

BRUGGEN IN DE BUURT

Bruggen bouwen moet vooral in de buurten en wijken gebeuren. Zij zijn het fundament onder onze stad. Hier wonen we, werken we, leven en ontspannen we. Dus moeten we hier elkaar vinden en burgers ook meer inspraak en zeggenschap geven in hoe we samen leven. Dit gaan we doen door **wijktafels** in het leven te roepen. Hier gaan bewoners en buurtinitiatieven met de wijkraad en het welzijnswerk bepalen wat de agenda van de wijk wordt. Aan tafel vinden we; bewoners, wijkinitiatieven, de wijkraad, het wijkteam, welzijnspartijen en ook de gemeente schuift aan. Ook willen we graag de scholen uitnodigen. Docenten spelen een belangrijke rol in het vroeg signaleren van problemen en het onderwijs is een belangrijke partner in het creëren van kansengelijkheid in wijken. Ervaringsdeskundigheid komt ook hier centraal te staan.

Samen zoeken we naar passende oplossingen voor lokale problemen. Er zullen wijktafels ingericht worden die zich met de verschillende beleidsterreinen in de wijken bezig houden. BIJ1 wil bovendien dat **ervaringskennis** een grotere rol krijgt binnen het bestuur en de inrichting van wijken. Om deze reden willen we grote thema's als zorg, veiligheid en rechtspraak radicaal anders organiseren. Weg van centrale overheid en weg van marktwerking, op naar **wijktafels** waar ervaring en verbinding centraal staan! Aan deze tafels worden de stem en de gedeelde belangen van bewoners vooropgesteld.

BIJ1 wil ook dat buurten weer **voldoende voorzieningen** krijgen. We weten uit eigen ervaring dat de wijk voor veel Rotterdammers de belangrijkste leefomgeving is. Daar wonen we, daar leven we. Maar we zien ook de uitholling van onze wijken. Het centrum met alle musea, educatieve en recreatieve mogelijkheden ligt ver weg van het dagelijks leven van de bewoners van onze stad. Toch hebben we juist **sterke en leefbare buurten** nodig. Buurten met meer winkels, bibliotheken, buurthuizen en parken. In de wijk is politiek het meest persoonlijk voor Rotterdammers. Daar voelen we de maatregelen die aan de Coolsingel worden genomen. Voor BIJ1 is het eenvoudig, radicaal eenvoudig zelfs: **bouwen aan de stad begint in de wijk**.

Dit houdt niet op bij meer en betere voorzieningen. Bruggen bouwen we niet alleen met diensten. We verbinden Rotterdammers in de strijd om **zelfbeschikking en zeggenschap**. Neem veiligheid, een belangrijk thema in onze stad waar bewoners maar weinig inspraak op hebben. Dit is in Rotterdam vooral het domein van politiek en politie. Een gemiste kans, omdat een veilige wijk juist sterk samenhangt met de betrokkenheid van bewoners bij het gedeelde maatschappelijke leven. BIJ1 wil **wijkgerichte en groepsgerichte initiatieven** stimuleren, waarbij burgers instaan voor elkaars veiligheid.

BIJ1 wil af van de aanbestedingen in het welzijnswerk. Met de constante wisseling van aanbieders zien we dat er geen duurzaam en stabiel aanbod voor Rotterdammers in de wijken is. Iedere vier jaar komt er nu een nieuwe aanbieder met nieuwe plannen die opnieuw met de bewoners gaat kijken naar wat nodig is in de wijk. BIJ1 wil het welzijnswerk gaan koppelen aan de wijktafels. Ze begeleiden daarin vooral het proces van de tafels en ondersteunen bij de uitvoer van de activiteiten. Iedere wijk krijgt een Huis van de Wijk dat in beheer van de gemeente blijft en door bewoners gebruikt kan worden. We gaan het welzijn niet meer aanbesteden maar gaan over naar wijkcoalities die het welzijn vorm gaan geven.

BIJ1 ziet dat kinder- en jongerenwerk voor het grootste deel een onderdeel is van de welzijnsaanbestedingen. Dit maakt dat er nu een lappendeken aan aanbieders en voorzieningen in de stad is ontstaan. Het aanbod verschilt per gebied en welzijnsaanbieder, zij kunnen zelf invulling geven aan de kinderactiviteiten. Het heeft er in de afgelopen jaren zelfs toe kunnen leiden dat er in een kwetsbaar gebied als Feijenoord geen kinder- en jongerenwerk aangeboden werd door de welzijnspartner. Dit mag niet meer gebeuren. Kinder- en jongerenwerk wordt onderdeel van de wijktafels waar per wijk gekeken wordt naar wat voor aanbod er is, hoe dit elkaar kan versterken en hoe welzijn dit kan faciliteren en ondersteunen. Veel van het kinder- en jongerenwerk zal aangeboden worden in de Huizen van de Wijk.

Er is een grote groep kinderen en jongeren, die niet in de Huizen van de Wijk zullen komen. We zullen dan ook vanuit stedelijk kinder- en jongerenwerk op de pleinen garanderen. Ook zal bij de inrichting van de buitenruimte rekening gehouden worden met het garanderen van voldoende buitenspeelruimte. Voor jongeren moeten er voldoende plekken beschikbaar zijn om elkaar te ontmoeten. We verwijderen alle mosquitos uit de stad en gaan bij overlast met elkaar in gesprek aan de wijktafels om te kijken hoe we ruimte vinden voor eenieder om in de buitenruimte te kunnen zijn.

Jongeren in Rotterdam lopen tegen veel uitdagingen aan om vooruit te komen. Met name jongeren van kleur hebben moeite om stageplaatsen te vinden en ervaren racisme op de arbeidsmarkt. Ook is er veel schuldenproblematiek. Het gebrek aan woningen voor jongeren maakt dat ze langer bij hun ouders blijven. Dit zet hun gezinnen onder druk en doet het aantal dakloze jongeren stijgen. Vooral voor jongeren die te kampen hebben met huiselijk geweld, zoals LHBTQIA+ jongeren, kan dit leiden tot levensgevaarlijke situaties.

De aankomende vier jaar gaat BIJ1 daarom hard aan de slag om de volgende concrete punten om te zetten in beleid:

1 We roepen wijktafels in het leven om de zeggenschap van burgers op hun leefomgeving te vergroten. Er wordt besloten over de behoeften van de wijk, op korte en lange termijn. Er worden plannen opgesteld om de wijk leefbaar te houden, voor iedereen. Gemeente en welzijnspartijen zullen er vooral zijn om bewoners met geld en expertise te ondersteunen	3 We stoppen de aanbestedingen in het welzijn. In plaats daarvan vormen we wijkcoalities. De welzijnsaanbieder begeleidt de wijktafels en faciliteert waar mogelijk de behoeften die uit de wijktafels naar voren komen.
2 Via de wijktafels zorgen we voor meer democratische controle op de inrichting van de buitenruimte: burgers kunnen heel goed zelf beslissen hoe hun buurten en wijken georganiseerd moeten worden.	4 Iedere wijk krijgt een Huis van de Wijk, beheerd door de gemeente, waarvan bewoners gebruik kunnen maken voor hun activiteiten.
	5 Kinder- en jongerenwerk wordt onderdeel van de wijktafels. Zo kijken we per wijk naar wat voor welzijnsaanbod er is, hoe dit elkaar kan versterken en hoe welzijn dit kan

faciliteren en ondersteunen. Veel van het kinder- en jongerenwerk zal aangeboden worden in de Huizen van de Wijk.

- 6 BIJ1 wil in ieder gebied **laagdrempelige ateliers** inrichten. Hier kunnen kinderen terecht om kennis te maken met verschillende technieken als houtbewerking, beeldhouwen en vele andere activiteiten. Zo leren kinderen waar hun talenten liggen en stimuleren we kinderen in hun ontwikkeling en in het vinden van hun passie. In de wijken zullen we ook inzetten op cultureel aanbod in de Huizen van de Wijk. Muziek, dans en toneel worden beschikbaar in alle wijken.

- 7 We brengen **buurtwinkels** terug. We stoppen het beleid om winkelgebieden slechts te behouden op door de gemeente aangewezen plaatsen, waardoor winkels die zich in de wijk bevinden verdwijnen.

- 8 **Elke wijk moet hetzelfde niveau van voorzieningen krijgen:** bewoners in *alle* buurten hebben recht op bibliotheken, buurthuizen, jeugdhonken en verenigings- en sportruimten. We zetten in op meer ontmoetingsplekken in de buitenruimte, zoals parken en kinderspeelplaatsen.

- 9 We garanderen voldoende plekken voor organisaties met een wijkfunctie en **stoppen met de verkoop van panden** met een maatschappelijke functie.

- 10 We **stoppen met het gebruik van gebiedsverboden** voor groepen jongeren en **schaffen het verbod op samenscholing af**.

- 11 **Het jongerenloket moet laagdrempeliger worden.** In ieder gebied komt een inlooppunt waar jongeren terecht kunnen met vragen en waar ze ondersteund worden. Schuldsanering is pas beschikbaar als jongeren niet meer op school zitten, wat hun problemen vaak onnodig verergert. De gemeente gaat hun schulden overnemen en zal een coachingstraject inzetten om jongeren te ondersteunen op alle leefgebieden.

- 12 We stimuleren het ontwikkelen van wijkgerichte en groepsgerichte initiatieven op het gebied van veiligheid. Bijvoorbeeld om geweld tegen moskeeën en synagogen te voorkomen.

BRUGGEN IN BESTUUR

BIJ1 staat voor **zelfbeschikking en zeggenschap van burgers in verbinding**. We zijn uiteindelijk samen verantwoordelijk voor het bestuur dat we kiezen. BIJ1 staat voor **gedeelde macht**, diversiteit en samenspraak. Wij willen meer beslissingen uit de handen van bestuurders nemen en toevertrouwen aan burgers. Of het nou gaat om een speeltuin of een verkeersdrempel, om veiligheid in de wijk, om wonen, werk of zorg: BIJ1 staat voor **inspraak en zeggenschap op basis van ervaringsdeskundigheid**. Alle politieke beslissingen gaan over persoonlijke zaken en dus heeft elk mens recht op een grotere bijdrage aan politieke en maatschappelijke besluiten.

We ondersteunen de keuze van de stad voor **wijkraden**, maar zien tegelijkertijd dat de afstand tussen burgers en de overheid hiermee niet voldoende wordt overbrugd. Wijkraadsleden worden weliswaar door hun medebewoners verkozen en verbinden de bewoners en hun belangen met de gemeente. Toch vrezen we dat de balans hierbij vaak doorslaat naar de kant van de overheid. BIJ1 pleit ervoor om wijkraden onderdeel te maken van de **wijktafel**. Samen met bewoners en wijkinitiatieven volgt de wijkraad ontwikkelingen in de wijk op de voet. Zo wordt de wijkraad beter uitgerust om voorstellen te doen die tegemoetkomen aan burgerbelangen.

Ook willen we op gemeentelijk niveau meer mogelijkheden tot **invloed en deelname** verzorgen. Het perspectief van **jongeren** is vaak onderbelicht in het bestuur van onze stad. Meestal komen jonge mensen pas in beeld als zij in hun thuissituatie in de problemen komen, of in het geval van schulden. Bij het zoeken naar een oplossing wordt er te weinig rekening gehouden met wat jongeren zelf willen en kunnen. **Zeggenschap** over eigen leven is dan ver te zoeken. Dit kan en moet beter.

Hetzelfde geldt voor een breed gedragen aanpak van de **klimaatcrisis**. We zien dat het gesprek hierover tot veel discussie en verdeeldheid leidt. Dit is schadelijk voor zowel mens als milieu. Om draagvlak te krijgen en voor verbinding te zorgen moet de besluitvorming over het klimaatbeleid grotendeels uit de handen van beleidsmakers worden genomen en toevertrouwd worden aan burgers zelf.

Om vraagstukken als armoede effectief te bestrijden moet de gemeente ook fors investeren in vertrouwen in de lokale overheid. Het wantrouwen is de afgelopen vier jaar enkel gegroeid. Het is tijd om als stad te laten zien hoe het wel moet. Het toeslagenschandaal, wat veel Rotterdammers heeft getroffen, moet lokaal worden opgepakt. Niet met nutteloze grote gebaren, maar door te luisteren naar de slachtoffers en hun roep om herstel.

Ook zetten we in op begeleiding en ondersteuning. We nemen schulden over en gaan echte hulp bieden, meer dan slechts de maatschappelijk werker die nu aangeboden wordt. Uiteraard blijven we óók vechten voor compensatie.

Om het bestuur van onze stad toegankelijker en democratischer te maken wil BIJ1 strijden voor de volgende punten:

- 1 We steunen de wijkraden en versterken hun rol door ze meer ambtelijke ondersteuning te bieden en vast te leggen dat het college hun adviezen niet zomaar naast zich neer kan leggen. We maken meer geld vrij voor de **ondersteuning van wijkraden** bij organisatie, communicatie en het schrijven van beleidsvoorstellen.
- 2 We maken **wijkraden** onderdeel van de **wijktafels**, om de besluitvorming te democratiseren en de inhoud van beleidsvoorstellen beter aan te laten sluiten bij de wensen van de buurt.
- 3 We geven jongeren een duidelijke stem en brengen het **Jongerencollege** terug.
- 4 We zetten het **Burgerberaad** in bij het bestrijden van de Klimaatcrisis. Bestaande uit een selectie van gelote burgers die met elkaar in overleg gaan over wenselijke manieren om de klimaatcrisis te bestrijden, vergroot het Beraad draagvlak en onderling begrip voor noodzakelijke maatregelen. Het Burgerberaad krijgt voldoende ondersteuning en begeleiding, verzorgd door onafhankelijke, lokale klimaatexperts.
- 5 De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid door schulden van slachtoffers van het toeslagenschandaal over te nemen en in te zetten op maatwerk voor herstel en begeleiding.

EEN RECHTVAARDIG VEILIGHEIDSBELEID

Rotterdam kent een flinke geschiedenis in veiligheidsuitdagingen. We zijn een stad waar de georganiseerde criminaliteit een stevige voet aan de grond heeft en jongeren makkelijk verleid raken door een carrière in de criminaliteit. Rotterdam is een stad waar geweld op basis van seksualiteit, gender, etniciteit en religie te veel en te vaak voorkomt. Een stad waar huiselijk geweld en kindermishandeling ook nog te vaak buiten beeld blijft.

De Rotterdamse politiek kiest al jarenlang voor repressie en harde handhaving. Er worden stadsmariniers ingezet in wijken waar uitdagingen liggen. Panden worden gesloten bij signalen en uitzettingen komen te vaak voor. We zien inmiddels tot welke excessen dit beleid leidt. Zo heeft het Rotterdamse politiekorps de naam het op één na meest racistische en gewelddadige politiekorps van Nederland te zijn. Ook neemt Aboutaleb het zelf niet zo nauw met de wet en heeft de menselijke maat losgelaten als het gaat om uithuiszettingen, aldus de Raad van State. **In de strijd tegen ondermijnende criminaliteit wordt rechtvaardigheid te vaak vergeten.**

Volgens BIJ1 is het hoog tijd voor een **nieuwe visie op veiligheid**. Wij gaan uit van de gedachte dat vertrouwen en verbinding voor veiligheid zorgen. Deze radicale koerswijziging vraagt om aandacht voor wat leeft in de wijk. Dat weten bewoners beter dan bestuurders. Daarom wordt veiligheid een thema aan de **wijktafels**, waar politie en handhaving aanschuiven om met bewoners en welzijnsorganisaties te zoeken naar oplossingen die tegemoet komen aan burgerbelangen.

Wij willen af van de **Rotterdamse Stadsmariniers**. Zij vormen de ogen en oren van het keiharde gemeentebeleid, maar effectief is hun inzet niet. Repressief ingrijpen op de korte termijn lost de complexe en hardnekkige vraagstukken niet op.

We gaan juist verder inzetten op wat écht werkt om criminaliteit tegen te gaan: **radicale gelijkwaardigheid**. Dat wil zeggen, voor iedereen gelijke kansen op goed onderwijs en gelijke kansen op stages, bij sollicitaties en op een baan. Maar ook gelijkwaardige toegang tot zorg en betaalbare huisvesting. Ook vechten we tegen armoede in onze stad. We willen ervoor zorgen dat een keuze voor criminaliteit niet langer aantrekkelijk is. Voor niemand! Iedereen bij de samenleving betrekken is het fundament onder onze visie op veiligheid. **Een stad in verbinding is een veilige stad.**

BIJ1 heeft in het bijzonder oog voor geweld waarbij gender of seksuele oriëntatie een rol speelt. **Gendergerelateerd geweld*** is een ernstige vorm van geweld die in Rotterdam met regelmaat voorkomt. Het is een ontwikkeling die BIJ1 grote zorgen baart. Geweld tegen vrouwen en LHBTQIA+ personen is een **mensenrechtenschending** die grote gevolgen voor het slachtoffer en voor de maatschappij heeft. **Trans en queer vrouwen** lopen samen met **non-binaire personen** het meeste risico op geweld.

BIJ1 wil de volgende maatregelen nemen voor een veilig Rotterdam:

- 1 Stadsmariniers worden vervangen door **stadssociologen**. Zij kunnen de problemen achter de problemen zien en met de wijktafels werken aan preventieve oplossingen. Door naar veiligheid te kijken vanuit de sociologie en niet vanuit repressie kunnen we komen tot een werkende en intersectionele aanpak.
- 2 We steunen de pilot met **buurtrechtbanken** en willen deze verder uitbreiden, waarbij niet vervolging van daders, maar juist leefbaarheid van de wijk centraal staat. Wel dringen we aan op meer inspraak van buurtbewoners.
- 3 We zetten ons in voor **meldpunten voor en opvang van slachtoffers van seksueel geweld** en grensoverschrijdend gedrag. We investeren in het verhogen van de **aangiftebereidheid van slachtoffers** van gendergerelateerd geweld, waaronder ‘catcalling’.
- 4 Op scholen gaan we aandacht vragen voor **gendergerelateerd geweld** en we versterken de mogelijkheden om op school te melden.
- 5 We gaan ook actief in de stad het **gesprek** op gang brengen over **gendergerelateerd geweld**.
- 6 De gemeente moet een integrale aanpak tegen gendergerelateerd geweld ontwikkelen, waarbij maatschappelijke organisaties en ervaringsdeskundigen worden betrokken
- 7 De wethouder moet bij de Minister van Onderwijs aandringen op meer aandacht binnen het onderwijs voor de rol die gender speelt in geweldsdelicten.
- 8 Er moet structureel meer geld vrijgemaakt worden voor de verschillende **vrouwenopvangcentra** in onze stad en de **lokale hulpverlening voor slachtoffers** van gendergerelateerd geweld.

Einde aan racisme en politiegeweld

Rotterdam staat bekend om het racisme en politiegeweld van haar politiekorps. Terwijl Rotterdammers moeten kunnen rekenen op een eerlijke en hulpvaardige politie, is dit nu bij lange na niet het geval. Mensen van kleur, zwarte mensen, vrouwen, vreedzame demonstranten of mensen met onbegrepen gedrag worden te vaak slachtoffer van racistisch en discriminerend gedrag van agenten. Het gaat hier niet meer over rotte appels: er moet structureel en institutioneel ingegrepen worden.

Recentelijk heeft de gemeente Rotterdam een commissie in het leven geroepen die zich gaat buigen over racisme en discriminatie binnen het politiekorps. De vraag is of deze commissie voldoende kennis heeft over racisme en of deze commissie in staat zal zijn het institutionele karakter van de problemen te doorbreken. **Ervaringskennis** is wat ons betreft onmisbaar in een commissie als deze. Wij pleiten voor **uitbesteding van de onderzoeksoopdracht aan externe, onafhankelijke partijen**. Dit komt niet alleen de kwaliteit van de controle ten goede, maar is ook een belangrijke voorwaarde voor het herstellen van het vertrouwen van burgers in de overheid.

Ook laten recente optredens van de politie zien dat het recht op demonstratie in Rotterdam eerder ingeperkt dan uitgebreid wordt. Proportionaliteit van gewelddadige middelen wordt hierbij uit het oog verloren. Er moet een halt worden toegeroepen aan de lakse omgang van de politie met hun **geweldsmonopolie**.

De afgelopen jaren hebben we met regelmaat moeten toezien hoe er naar geweld werd gegrepen op momenten die daar niet om vroegen. Waar terughoudendheid geboden was, werd vaak voor geweld gekozen. De politie heeft laten zien dat geweld niet als een laatste redmiddel wordt ingezet, maar behoort tot het standaardrepertoire van repressief optreden. Ook verhoudt de mate waarin geweld wordt gebruikt zich vaak niet tot incident waarop wordt gereageerd. Anders gezegd: het geweld is disproportioneel van aard. Hiermee overtreedt de politie de regels waaraan zij is gebonden en belandt zij in een schimmig gebied dat buiten de wet valt.

Tot slot roepen we op tot het stoppen van de toenemende mate waarin politietaken wordt gemilitariseerd. Dit wordt bijvoorbeeld zichtbaar in de discussie over de bewapening van BOA's. Geweld en bewapening zijn geen oplossing, maar zetten de boel juist op scherp. Politieoptreden in de openbare ruimte moet door dienstbaarheid en behulpzaamheid het verloren vertrouwen herwinnen.

BIJ1 strijdt voor de radicale hervorming van het Rotterdamse korps van politie. Hiertoe stellen wij de volgende maatregelen voor:

1 Wijkagenten moeten zichtbaar zijn en benaderbaar. Representativiteit, door middel van een divers politiekorps , is hierbij zeer belangrijk. Dit is nog niet het geval.	2 Ook moeten er duidelijke regels komen over omgangsvormen en taalgebruik, waarmee het ook makkelijker wordt om racisme en seksisme aan te pakken.

3 Ontsla racistische en seksistische agenten . De gemeente kiest te vaak partij voor blauw, terwijl zij juist burgers moet beschermen. Voer de druk op om te verhinderen dat de politie wordt bemenst door personen met anti-rechtsstatelijke en racistische meningen.	10 Verder komt er een onafhankelijk bureau dat toezicht houdt, zoals <i>Controle Alt Delete</i> dat doet, op het functioneren van de politie en klachten in behandeling neemt. Onderzoeken naar racisme en politiegeweld worden publiek gemaakt. Ook wordt de mogelijkheid van burgerwaarnemers onderzocht.
4 Zorg voor een onafhankelijk onderzoek naar racisme en seksisme binnen de politie. Besteed het onderzoek uit aan een externe partij, niet aan voormalige bestuurders.	11 BIJ1 wil dat klokkenluiders door de gemeente in bescherming worden genomen. Zij moeten alle ruimte krijgen om misstanden aan te kaarten.
5 BIJ gaat zich binnen de gemeenteraad sterk inzetten om de regels omtrent het preventief fouilleren in de <i>APV*</i> flink aan te scherpen. Preventief fouilleren werkt niet efficiënt en resulteert vaak in het profileren van jonge mannen van kleur. BIJ1 zet in op effectieve maatregelen tegen geweld zoals het verbeteren van de leefomstandigheden in de buurt.	12 Het gebruik van risicovolle arrestatie technieken , zoals de nekklem, moet onmiddellijk stoppen.
6 Geef ervaringskennis een rol in de controle van racisme en seksisme binnen de politie.	13 De politie dient het recht op vreedzaam protest en demonstratie te beschermen in plaats van in te perken. Onrust of tegenreacties mogen geen aanleiding zijn voor een demonstratieverbod.
7 Er komen stopformulieren voor alle politiecontroles .	14 Boa's mogen onder geen beding worden bewapend. Integendeel, de voortgaande bewapening van de politie moet worden omgedraaid. We gaan boa's trainen in deëscalerende technieken.
8 Body-cams gaan behoren tot de standaarduitrusting van elke agent.	15 BIJ1 dringt aan op strengere regels rondom politieoptreden bij crowd control .
9 Data over politiecontacten met burgers gaan informatie bevatten over: etniciteit van burgers, aanleiding en uitkomst van het contact, verwondingen en overlijdensgevallen.	16 Tegen de landelijke trend in willen we een beperking van het arsenaal aan wapens waarover de politie beschikking heeft. Dit betekent bijvoorbeeld geen

gebruik van stunbags, beanbags of schuimballen. Ook wanneer deze vorm van bewapening landelijk wordt toegestaan roept BIJ1 op tot een boycot van deze wapens in onze gemeente.

- 17 De **geweldsinstructie moet het gebruik van geweld zoveel mogelijk beperken**. Om ervoor te zorgen dat deze instructie ook in de praktijk zo wordt uitgevoerd vraagt BIJ1 om meer **training in deëscalerend handelen**. Wapens als waterkanonnen moeten alleen onder strikte regels ingezet kunnen worden.

- 18 BIJ1 ervaart de inzet van dieren als wapens als dierenmishandeling, en pleit daarom voor het stoppen van de inzet van honden en paarden door de politie.

- 19 We willen **inzicht in de richtlijnen** die in de driehoek gebruikt worden om een keuze te maken wanneer welke vorm van geweld ingezet wordt bij demonstraties. Deze keuze lijkt te vaak geen neutrale te zijn.

- 20 Veiligheid om zonder ontmoediging of nare opmerkingen aangifte te doen moet worden versterkt. Zeker wanneer het gaat om het melden van racisme en haatmisdrijven. Zo verhogen we de aangiftebereidheid.

- 21 Aangiftes van seksueel en anti-LHBTQIA+ geweld moet serieus genomen worden door de politie. Agenten zullen bijgeschoold worden door ervaringsdeskundigen om deze aangiftes met kennis en respect correct op te nemen en te behandelen.

BRUGGEN IN HET ONDERWIJS

Kansenongelijkheid in het onderwijs is de grootste drempel in de ontwikkeling van Rotterdamse kinderen. Vanaf jonge leeftijd staan niet-witte kinderen vaak al met 10-0 achter op witte kinderen. In de meest diverse gebieden van de stad, zoals Delfshaven en Feijenoord, zien we scholen die grote moeite hebben met het vinden van personeel. Daarnaast heeft onderzoek van de onderwijsinspectie laten zien dat onderwijzend personeel in deze wijken anders kijkt naar hun leerlingen dan naar leerlingen uit welvarende wijken. Dit is geen onwil, maar wel de werkelijkheid waar kinderen van kleur mee worden geconfronteerd. **Racisme - structureel, institutioneel en alledaags - zorgt voor kansenongelijkheid**. Bij de start zit er al meteen een rem op de ontwikkeling van kinderen. Dit mag nooit het geval zijn.

BIJ1 staat voor inclusief onderwijs zodat kinderen van jongs af aan opgroeien in de **kracht van gelijkwaardigheid**. Ze groeien op met het besef van kinderen die anders zijn dan zij maar die gelijkwaardig zijn. Ze leren andere religies kennen, leren over genderdiversiteit, relaties en ervaren neurodivergente kinderen en kinderen met een beperking als gelijkwaardig.

BIJ1 wil de strijd aangaan met **ongelijkheid in het onderwijs**. Kinderen van ouders uit achtergestelde groepen krijgen helaas nog steeds een te laag middelbaar schooladvies op basis van het schooladvies en de cito-toets. Ook binnen het voortgezet onderwijs stromen zij vaak niet door naar een niveau dat bij de mogelijkheden van individuele leerlingen past.

Een andere groep leerlingen die meer aandacht verdient zijn **kinderen met een beperking** die nu geen goede toegang hebben tot onderwijs. Schoolgebouwen moeten volledig toegankelijk worden voor leerlingen met beperkingen. Ook de inhoud van lessen moet voor deze leerlingen toegankelijk zijn. Daarnaast verdient de omgang met **neurodivergente leerlingen** meer aandacht. Te vaak zitten deze leerlingen in een sociaal isolement.

Iedere student verdient het om gewaardeerd te worden. Of je nu aan de universiteit of op het mbo studeert. We willen trotse leerlingen op al het onderwijs in Rotterdam. In een stad als de onze is het belangrijk om juist ook de waarde van ons toekomstige winkelpersoneel, onze chauffeurs, zorgmedewerkers, monteurs en bouwvakkers te benadrukken. Niet met een lullige postercampagne, maar door leerkrachten te laten benadrukken dat een (v)mbo-diploma toekomst heeft. En door ouders en leerlingen te betrekken bij de keuze voor een (vervolg)opleiding.

Ondanks goede bedoelingen is ons onderwijs daarnaast ook gekleurd door een **eurocentrisch perspectief**. Perspectieven en ervaringen van identiteit, marginalisatie en de gekleurde geschiedenis van Nederland moeten een vast onderdeel worden van elk lesprogramma. Een hoofdstukje over slavernij volstaat niet. Kinderen en jongeren moeten worden onderwezen in historische en hedendaagse vraagstukken die direct van invloed zijn op modern burgerschap. Ofwel, **onderwijs moet een bijdrage leveren aan samenleven**. Hiertoe gaan we met alle lokale onderwijsinstellingen het gesprek aan.

Om het onderwijs in Rotterdam inclusiever te maken en al onze jongeren gelijke kansen te bieden stellen we de volgende maatregelen voor:

- 1 Wij pleiten voor een **diversiteitscommissie op elke school** en universiteit in onze gemeente, waardoor de scholen en universiteiten een betere weerspiegeling van hun leerlingen, ouders en studenten geven. Binnen deze commissie wordt gekeken naar inclusief onderwijs waarin leerlingen gezien en gehoord worden en inclusief mee kunnen doen.
- 2 De gemeente gaat **klachten over racisme en discriminatie** binnen het onderwijs veel serieuzer nemen, onderzoeken en in kaart brengen. Hier wordt gebruik gemaakt van ervaringsdeskundigen.
- 3 Verder gaan we **scholen in armere wijken** versterken door het onderwijspersoneel te ondersteunen.
- 4 We **dekoloniseren het onderwijs** door docenten te scholen in hun visie op gelijkwaardige kansen.
- 5 Ook geven we scholen extra mogelijkheden om hun leerlingen te helpen waar het nodig is, bijvoorbeeld met **taalles of huiswerkbegeleiding**, waarbij we samenwerking met wijkinitiatieven als zeer belangrijk zien.
- 6 De **voorschool wordt gratis** voor alle leerlingen in onze stad
- 7 Inschrijven op scholen wordt gecentraliseerd, waardoor alle scholen ook in de praktijk voor iedereen toegankelijk zijn.
- 8 De gemeente gaat ouders de mogelijkheid tot een **second opinion** aanbieden bij het vermoeden van **onder advisering**. Niet de gemeente, maar een onafhankelijk onderzoeksbureau zal de vermoedens onderzoeken.
- 9 Voor ouders die geen gebruik willen maken van een second opinion komt er een **meldpunt Onder advisering** waar vermoedens gemeld kunnen worden.
- 10 We zetten in op de **gelijkwaardigheid van de verschillende typen onderwijs** die in Rotterdam aangeboden worden. Geen ‘Het MBO is OK!’-campagne, maar echte gelijkwaardigheid.
- 11 BIJ1 wil meer aandacht voor leerlingen waarmee het niet goed gaat, thuis of op school. Nu worden er ondersteuningsteams ingezet, zoals de leerplichtambtenaar of een schoolmaatschappelijk werker, maar deze teams moeten een afspiegeling van de stad vormen. Wanneer het met een kind niet goed gaat op een school ondersteunt de gemeente de ouders bij de overstap naar een andere school. Kinderen met een “rugzak” komen nu nog te vaak onnodig in zwaardere hulpverleningstrajecten terecht

12 De onderwijsondersteunende teams zullen beter geschoold worden op **samenwerking met ouders**.

13 Testen op neurodivergentie en begaafdheid worden beschikbaar en meer toegankelijk voor ouders.

14 De gemeente investeert fors in de relatie die scholen met **de ouders** van hun leerlingen onderhouden, bijvoorbeeld door de inzet van tolken.

15 We stoppen met de eigen bijdrage voor ouders in het onderwijs. De gemeente zal waar nodig subsidie beschikbaar stellen om aanvullende activiteiten mogelijk te maken op de scholen.

16 BIJ1 wil dat de gemeente als verantwoordelijke voor de **toegankelijkheid** van de schoolgebouwen haar taak oppakt. Ook gaan we inzetten op ‘Samen naar School’ klassen in Rotterdam.

17 Naast schoolmaatschappelijk werk gaan we ook een schoolpsycholoog inzetten vanaf het middelbaar onderwijs om jongeren te begeleiden.

18 Daarnaast faciliteert de gemeente de behoeftes aan **vervoer en de zorgbehoeftes van leerlingen** op school, bijvoorbeeld als het gaat om ondersteunende software of voldoende aanbod van passende technologische middelen

19 We bevorderen brede scholengemeenschappen.

20 De gemeente stelt voldoende geld beschikbaar voor extra taallessen (incl. gebarentaal) en ondersteunt de wijktafels en wijkcentra wanneer nodig en gewenst.

21 We voeren met lokale onderwijsinstellingen het gesprek over **eurocentrisme in het onderwijs** en over een **dekoloniaal curriculum**.

22 In het onderwijs zullen vanaf de **basisschool programma’s** ingezet worden om kinderen op te laten groeien met een besef van de inclusieve samenleving

23 Er komt meer aandacht voor **de verbindende werking van kunst en cultuur**. Hier moet meer aandacht voor zijn het lesprogramma. De gemeente maakt hier gelden voor vrij.

24 We investeren in **alternatieve kennis-circuits en onafhankelijke media**. De gemeente maakt subsidiegelden vrij voor lokale initiatieven die bijdragen aan de verspreiding van kennis over dekolonisatie, geschiedenis van arbeidsmigratie.

OOG VOOR UITSLUITINGS- MECHANISMEN

Een zorgzame stad heeft een partij nodig met oog voor uitsluitingsmechanismen. De levensverwachting van bewoners van Rotterdam-Zuid ligt tot wel 5 of 6 jaar lager dan die van Rotterdammers uit Prins Alexander en Nesselande. Dat zijn schokkende cijfers die laten zien hoe gezondheid verbonden is met andere uitsluitingsmechanismen in de stad. Rotterdammers die wonen in wijken met goedkopere woningen en meer armoede zijn veroordeeld tot een vroegere dood. Dit zijn ook de wijken die diverser van samenstelling zijn en waar kansenongelijkheid binnen het onderwijs een aandachtspunt is.

Het samenkomen van deze intersecties leidt tot zowel mentale als fysieke gezondheidsklachten. Het beleid van de afgelopen Colleges heeft onvoldoende tot verbetering geleid. Een zorgzame stad heeft een partij nodig met oog voor de overlap tussen uitsluitingsmechanismen. De kern van de visie van BIJ1 op een zorgzaam Rotterdam is onze intersectionele aanpak. Dat betekent dat we zorg niet los kunnen zien van andere onderwerpen, zoals onderwijs, wonen, schulden en kansenongelijkheid. Ook eenzaamheid, depressie en overgewicht bepalen hoe zorg gegeven en beleefd wordt. Door goed te kijken naar de overlap willen we zowel de toegankelijkheid als de kwaliteit van de zorg voor alle Rotterdammers verbeteren. In 2015 is de WMO-zorg overgegaan van het rijk naar de gemeente. BIJ1 ziet hiermee een groei in achterstand

en ongelijkwaardigheid. De zorg wordt steeds minder maatwerk en er is sprake van bezuiniging op bezuiniging. Daardoor krijgen bewoners niet meer de zorg die ze nodig hebben. Toch biedt deze verandering ook kansen. De marktwerking moet uit de zorg en nu een deel van de zorg bij de gemeente ligt kunnen we hier de systemen ook veranderen. Aanbestedingen gaan we omzetten naar zorgcoalities. Het systeem van eigen bijdragen gaan we ontmantelen. De wachtlijsten moeten korter. De zorg moet het recht op passende zorg garanderen door te luisteren naar de behoeften van de zorgvrager. De jeugd- en ouderenzorg moeten beter. We moeten kijken naar totale behoeften, niet naar gefragmenteerde of onvoldoende zorg.

Ook met de toegankelijkheid van de zorg is het slecht gesteld. Soms is de drempel te hoog vanwege taalverschillen, soms vanwege schulden. Soms omdat de stroom aan documenten onbegrijpelijk is, of omdat de Vraagwijzer afschrikt. Voor vrouwen, mensen van kleur en trans personen komt daar nog bovenop dat hun lichamen niet worden gezien door medische zorg, een sector waarin racisme en seksisme het blikveld bepalen. Zo is er nog steeds te weinig kennis over hoe hartinfarcten verschillend zichtbaar worden in verschillende lichamen. Ook is er nog te weinig kennis over uitingen van bepaalde ziekten bij verschillende huidskleuren. Verder moet preventie een belangrijke positie in gaan nemen in het beleid van de gemeente. Een zorgzame stad begint in

gezinnen met **voldoende mogelijkheden** op passende zorg en gezonde voeding. Daarnaast richt het sportbeleid in Rotterdam zich nog teveel op topsport en nog te weinig op een beweegaanbod voor alle Rotterdammers.

Onze hoofdpunten voor een zorgzame stad worden:

- Zorg voor gelijkwaardige toegang tot de zorg
- Zorg voor preventie en educatie
- Zorg voor rechtvaardige uitvoering WMO
- Zorg voor betere zorg voor jongeren
- Zorg voor betere zorg voor ouderen
- Zorg voor gezonde voeding
- Zorg voor kansen op sport en beweging

ZORG VOOR GELIJKWAARDIGE TOEGANG TOT DE ZORG

De basis voor goede en gelijkwaardige zorg is de toegang tot deze zorg. Alle Rotterdammers moeten toegang hebben tot de zorg die ze nodig hebben. Dit klinkt vanzelfsprekend, maar is niet gegarandeerd.

In Rotterdam is de toegang tot de zorg georganiseerd via de huisarts, de Vraagwijzer en het Centrum voor Jeugd en Gezin. Centraal hierin staat dat mensen zelf één van deze hulpverleners moeten benaderen om hun vraag te stellen.

Naast de huisarts is de **Vraagwijzer** de belangrijkste toegang tot WMO-zorg. Dit is het loket van de gemeente waar bewoners hun eerste hulpvragen neerleggen. Toch gaat het ook hier al mis. De Vraagwijzers zijn vaak gekoppeld aan de gebiedswinkels. Deze zijn vaak in een grote ruimte gevestigd. Dit maakt het moeilijk om burgers privacy te bieden. Ook zijn cultuursensitief werken en racisme grote uitdagingen. Tot slot is de Vraagwijzer een doorgeefluik dat mensen vaker van het kastje naar de muur stuurt, dan naar de juist vorm van hulp.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is in Rotterdam verantwoordelijk voor het consultatiebureau en de vaccinatieprogramma's voor kinderen en jongeren. Het is bij ouders vooral in beeld voor deze verplichte zorg, maar nog te weinig als hulp voor ouders bij opvoedondersteuning en bij zorg voor kinderen en jongeren zelf. Deze taak van het CJG moet meer onder de aandacht worden gebracht. Laagdrempelige toegankelijkheid en vrije inloop zijn nodig om ouders te motiveren om eerder hulp te zoeken.

Veel Rotterdammers van kleur, met name zwarte Rotterdammers, hebben zorgen over de toegang tot de zorg vanwege direct en indirect **racisme**. Ook zorgen taaluitdagingen voor beperkte toegang tot de zorg. Ervaring leert dat zorg wordt benaderd vanuit een wit heteronormatief perspectief waar voornamelijk mensen van kleur slachtoffer van worden.

Het is belangrijk dat we de zorgbehoefte in beeld brengen van mensen die niet uit zichzelf de weg naar de zorg vinden. In het verleden waren er **Zichtbare Schakels**, dat waren wijkverpleegkundigen die vrijgeroosterd waren van zorgtaken en de wijken in gingen om onzichtbare zorg in beeld te brengen. Wij willen de Zichtbare Schakels terugbrengen in de wijken.

Vluchtelingen, mensen zonder documenten en dak- en thuisloze mensen moeten ook betere toegang tot zorg hebben. **Zorg is een mensenrecht** en op een grondrecht bestaan simpelweg geen uitzonderingen. Dit geldt niet alleen voor Rotterdammers zonder thuis, maar voor iedereen die in onze stad verblijft. Gemeenten dienen deze zorg mogelijk te maken door actief op zoek te gaan naar mensen met een hulpvraag en hen in contact te brengen met huisartsenpraktijken en straatdokters. Voor de toegang van vluchtelingen, ongedocumenteerden en dak- en thuislozen tot de zorg, moet de gemeente een een fonds opstellen van waaruit de zorg die buiten het basispakket valt, vergoed kan worden.

Rotterdam BIJ1 wil dat de toegang tot zorg op de volgende manieren wordt verbeterd:

- 1 *Vraagwijzers* moeten meer de wijk in. Naar de **Huizen van de Wijk**, bijvoorbeeld.
- 2 De Vraagwijzers worden zo ingericht dat mensen daar met respect voor hun privacy hun verhaal kunnen delen.
- 3 Ook moet er meer worden geïnvesteerd in de kennis van medewerkers, zodat zij mensen door kunnen verwijzen naar directe hulp. Indicietelling mag alleen gebeuren door gecertificeerde personen. Op basis van de vele signalen van discriminatie en onheuse bejegening vraagt Rotterdam BIJ1 ook aandacht voor de houding van medewerkers ten opzichte van zorgvragers.
- 4 De gemeente faciliteert een netwerk van **voorlichters in eigen taal** die door de Vraagwijzer, CJG en de huisarts benaderd kunnen worden voor ondersteuning bij het in beeld krijgen van zorgvragen.
- 5 De **Zichtbare Schakels** komen terug in de wijken en sluiten aan bij de wijktafels.
- 6 De CJG's gaan laagdrempelige inloop aanbieden voor zorgvragen waarbij ouders anoniem terecht kunnen met zorgen over hun kinderen.
- 7 De gemeente versterkt de toegang tot zorg voor ongedocumenteerden en dak- en thuislozen door **straatdokters** te faciliteren en met huisartsen af te stemmen over laagdrempelige toegang.

ZORG VOOR PREVENTIE EN EDUCATIE

Onderzoek laat zien dat leven in een grote stad als Rotterdam invloed heeft op de gezondheid van mensen. Bovendien verschilt deze invloed bij witte mensen en zwarte mensen of mensen van kleur. BIJ1 wil extra onderzoek laten doen naar dit onderscheid, zodat gekeken kan worden hoe specifieke preventie en zorg ingezet kunnen worden waar het nodig is.

We zien in Rotterdam dat de wijk waar je woont invloed heeft op je gezondheid. In minder rijke wijken zijn bewoners minder gezond. Naast betere toegankelijkheid van de zorg, moet er ook actief ingezet worden op preventie. Bij preventief handelen moet **inclusiviteit** de norm worden. Zorg betekent niet voor iedereen hetzelfde en het is belangrijk de boodschap van artsen en zorgverleners aansluit bij de leefwereld van de ontvanger.

BIJ1 wil **preventie** meer toevertrouwen aan buurtbewoners. We moeten weer in gaan zetten op mensen en de wijkteams meer ruimte geven om actief aan te kunnen sluiten bij wijktafels en wijkinitiatieven. Hiermee geven we een stem aan mensen die nu niet voldoende worden gehoord. Preventie-activiteiten moeten vanuit **ervaringskennis** opgezet worden zodat de boodschap goed aansluit bij de daadwerkelijke ervaringen van bewoners.

De komende 4 jaar gaan we inzetten op de volgende preventieve activiteiten:

1 Er moet extra onderzoek komen naar de gezondheidsverschillen tussen de wijken zodat preventie aan kan sluiten bij behoeften en knelpunten.	3 We gaan preventie inzetten in verschillende talen omdat het begrijpen van de boodschap essentieel is.
2 Alle preventiecampagnes van de gemeente moeten worden gecontroleerd op toegankelijk taalgebruik . We gaan meer praatplaten en Steffi-modules inzetten.	4 Voorlichters in eigen taal komen terug bij de GGD.
	5 Wijktafels bespreken de uitdagingen rondom zorg in hun wijk en vormen een plan voor preventie vanuit de wijk.

ZORG VOOR RECHTVAARDIGE UITVOERING WMO

Sinds de invoering van de WMO in 2015 is de gemeente Rotterdam zelf verantwoordelijk voor een groot deel van de zorg voor haar bewoners. Het idee achter de WMO was dat zorg zo dichtbij de burger zou komen te staan. De afgelopen jaren is dit echter niet gebeurd. We zien dat de wachttijden voor zorg lang zijn, dat mensen nog steeds van loket naar loket worden gestuurd en te weinig zorg krijgen. Bovendien is de zorg die burgers krijgen niet goed afgestemd op hun behoeften.

Op het moment is toegang tot de zorg inderdaad georganiseerd via **wijkteams** en dus dichtbij de burger. Maar een **te hoge werkdruk** zorgt ervoor dat medewerkers te weinig tijd en ruimte hebben om te kijken naar wat mensen écht nodig hebben. In de wijkteams komen verschillende disciplines van zorg samen die met elkaar invulling geven aan de eerstelijnszorg in de wijken. Ze stellen zorgplannen op met de zorgvragers, geven invulling aan de eerstelijnszorg en waar nodig verwijzen ze door naar extra zorg. BIJ1 wil hier extra geld en tijd voor vrijmaken.

We zien te vaak dat zorgpakketten te weinig in samenspraak met mensen worden opgesteld, maar in plaats daarvan aan mensen worden opgelegd. Er is te weinig oog voor de diversiteit in zorgbehoeften van burgers. Veel van deze behoeftes vallen buiten de kaders waarbinnen Rotterdamse zorgprofessionals zijn opgeleid. Ook zorgt de werkdruk ervoor dat er te weinig tijd is voor **preventie**. Hierdoor komen mensen pas bij het wijkteam terecht wanneer de behoefte aan zorg groot is.

Diversiteit in zorg en ervaringsdeskundigheid moeten de basis worden voor het inrichten van de zorg in Rotterdam:

BIJ1 ondersteunt dan ook het gebruik van het *sociaal model* voor **mensen met een beperking**, in plaats van een *medisch model*. Wat als ‘beperking’ wordt bestempeld, wordt bepaald door leefomgeving, niet door de persoon. De mogelijkheden die onze stad, onze wijken en buurten bieden aan mensen met een beperking zorgen er juist voor dat zij beperkt worden. Dit geldt ook in de zorg, waar de doelgroep te weinig zeggenschap heeft over het zorgproces.

Voor mensen met een beperking of een chronische ziekte wil BIJ1 goede (in)formele mogelijkheden om mee te denken en mee te beslissen over gepaste zorg. Ook willen we meer aandacht voor **neurodivergentie** als onderdeel van iemands persoonlijkheid in plaats van als ziekte. Ook hiervoor wil Rotterdam BIJ1 aanvullende training inzetten.

We zien verder dat veel dingen misgaan in de GGZ. BIJ1 wil dat de gemeente haar verantwoordelijkheid neemt en het **menselijk perspectief** terugbrengt in de zorg. Een intakegesprek is meer dan een vragenlijst, een geslaagde behandeling meer dan het afvinken van criteria. Het tekort aan warmte en begrip in de zorg wil BIJ1 opvangen met ervaringsdeskundigheid. Wie spreekt uit ervaring ziet de echte problemen vaak beter en begrijpt dat onmacht iets anders is dan onwil.

Wachttijsten zijn nog altijd een groot probleem. Het gat tussen aanmelding en daadwerkelijke behandeling groeit nog altijd. Waar vroeger een wachttijd van 6 weken voor een indicatie gold, geldt in

de praktijk inmiddels een periode van soms wel drie maanden. In de tussentijd nemen problemen toe, verergeren ze of veranderen ze. BIJ1 zoekt naar structurele oplossingen. We zien het belang van peer-to-peer netwerken in dit stadium van zorg, maar zetten vooral in op het versnellen van het indicatieproces. Zorg moet niet alleen sneller starten, maar ook minder snel ophouden. Te vaak zien we terugval omdat mensen te vroeg worden losgelaten. Zorg moet betrouwbaar zijn, duurzaam.

1 We gaan WMO-zorg aanbieden vanuit maatwerk, de garantie van het recht op zorg en dus de behoefte van de zorgvrager. Niet vanuit een bezuinigingsdoelstelling.	herinrichting een aantal jaren zal duren; tot die tijd gaan we over op bestuurlijke aanbestedingen.
2 Ervaringskennis moet een sterkere rol krijgen binnen het werken en opleiden van de zorgmedewerkers in Rotterdam.	7 In subsidiebeschikkingen en aanbestedingen stellen we voorwaarden aan het antidiscriminatiebeleid van de zorgpartners waar de gemeente mee samenwerkt.
3 We gaan Wijkteam-medewerkers versterken in het werken in een diverse samenleving met een intersectionele kijk op zorg.	8 We maken ons hard voor de aanpak van racisme en discriminatie binnen zorgopleidingen en -instellingen.
4 We willen af van marktwerking en van het circus van aanbestedingen . Goede zorg geeft rust en zekerheid, marktwerking zorgt daarentegen voor onrust en onduidelijkheid. Ook hier komen zorgvragers centraal te staan. De gemeente kiest niet langer op basis van productiecijfers en efficiëntie welke zorg aan welke aanbieder wordt verkocht.	9 In het scholingsaanbod voor de zorg (onder andere LOL) wordt een module opgenomen over zorg aan specifieke doelgroepen met daarin aandacht voor: het sociale model voor mensen met een beperking, het tegengaan van racisme, kennis over gender- en seksediversiteit en inclusieve seksuele voorlichting
5 De eigen bijdrage in de WMO wordt afgeschaft..	10 We versterken de ondersteuning van mantelzorgers en zetten dit vanuit de wijken in zodat de ondersteuning beter aansluit bij de behoeften van mantelzorgers. We geven hierbij extra aandacht aan kinderen en jongeren die mantelzorger zijn en aan mantelzorgers met een migratie-achtergrond.
6 We gaan inzetten op zorgcoalities waarbinnen we een duurzaam en minder versnipperd aanbod gaan opbouwen. De besparing die dit in administratieve lasten op gaat leveren zetten we in voor meer en kwalitatief betere zorg. We beseffen dat deze	

11 Binnen de Brede Raad gaan we **expertgroepen** op verschillende thema's inzetten. Vanuit ervaringsdeskundigheid gaan zij kijken naar de uitvoering van de WMO in Rotterdam.

12 **Sekszorg** is een belangrijke vorm van zorg voor mensen die zelf niet altijd de mogelijkheid hebben om seksueel actief te zijn. Seksuele dienstverlening of 'sekszorg' moet mogelijk worden onder de WMO.

13 We zetten in op een gender-polikliniek in het EMC en op goede doorgeleiding van **transzorg** binnen de gemeente. Hierbij hebben we extra aandacht voor gemarginaliseerde groepen, zoals ongedocumenteerde trans personen.

14 BIJ1 pleit ervoor om de **opleiding tot ervaringsdeskundige** in de GGZ gratis toegankelijk te maken. Hiervoor wendt de gemeente subsidies aan. Ook moet de rol van ervaringsdeskundigen steviger worden verankerd in de werkwijze van zorgverleners. Niet alleen een plek aan tafel, maar ook een stem die meebeslist en een salaris dat past.

15 BIJ1 pleit voor het gebruik van de zogenaamde *Big Five* van bestaanszekerheid als criteria voor het stopzetten van zorg. Mensen moeten (1) een goede plek om te wonen hebben, (2) op school zitten of aan het werk zijn, (3) financieel zelfstandig zijn, (4) een sociaal netwerk hebben en (5) de mogelijkheid hebben om met een hulpverlener in contact te komen.

ZORG VOOR BETERE ZORG VOOR JONGEREN

Onze jongeren zijn de dupe geworden van de *decentralisatie* van de Jeugdzorg. BIJ1 zal bij de burgemeester blijven aandringen op **extra geormerkt geld** vanuit Den Haag. Zonder extra geld raakt een deel van de meer dan 180.000 Rotterdammers onder de 25 hun recht op goede en passende zorg kwijt.

Maar geld alleen lost de problemen niet op. Uit onderzoek is gebleken dat de Jeugdzorg hulpbehoevende jongeren nog steeds niet goed voorbereidt op zelfstandigheid. **Hulp stopt vaak te vroeg en is zelden passend.** Rotterdam stuurt hierbij sterk op cijfers en op doorlooptermijnen. Omdat residentiële zorg duur is en er niet voldoende plekken zijn, wordt de individuele ontwikkeling van jongeren opgejaagd. Het probleem van een tekort aan plekken wordt op deze manier bij de jongere in kwestie neergelegd. Terwijl het doel van de transitie van de jeugdzorg was om de hulp echt te veranderen, zien we juist steeds meer systeemproblemen. Jongeren moeten op Jeugdzorg kunnen rekenen. BIJ1 wil meer **ervaringsdeskundige jongeren** laten werken in het lokale veld, de jeugdzorg en de jeugdbescherming. Zij kunnen samenwerken met professionals aan échte transformatie van de hulp.

1 De ‘harde knip’ gaat uit de Jeugdzorg. Wanneer je 18 wordt mag zorg niet ineens stoppen. Jeugdzorg wordt pas stopgezet wanneer de Big Five van bestaanszekerheid voor de jongere zijn geregeld. Dat wil zeggen dat elke kwetsbare jongere beschikt over: • een goede plek om te wonen; • werk, school of een dagbesteding; • goede voorbereiding op financiële zelfstandigheid en hulp als je het niet alleen kan; • een volwassene waar je op terug kan vallen en anders een professional; • een sociaal netwerk. 2 Zeggenschap over onvoorwaardelijk hulp is hierbij het uitgangspunt. BIJ1 staat voor het <i>housing first</i> principe: beginnen bij een stabiele woon- en leefomgeving is de basis van succesvolle behandeling. 3 Jongeren hebben minder kansen bij het vinden van stageplekken en	werk als ze in de Jeugdzorg zitten. We gaan zorgen dat werkgevers specifiek plekken aanbieden voor jongeren uit de Jeugdzorg. 4 We gaan uit van een “informed consent”-model binnen de zorg in de Jeugdzorg. We beperken daarbij de inzet van gedwongen geestelijke gezondheidszorg. 5 We gaan de strijd aan met racisme, (cis)seksisme en discriminatie op grond van seksuele geaardheid en fysieke of mentale gesteldheid door in te zetten op scholing van zorgmedewerkers in de omgang hiermee. We weten bijvoorbeeld uit onderzoek van KIS dat jongeren van kleur sneller justitiële in plaats van psychologische hulp krijgen.

- 6 We zorgen voor duidelijke informatie over het aanvragen van zorg en een laagdrempelige toegang tot zorg via de huisarts, scholen, het JIP (Jongeren Informatie Punt) en een peer-to-peer project. We doen dit ook voor de specifieke groep van dakloze jongeren.
- 7 De gemeente gaat **jongeren met zeer complexe problemen** uit de brand helpen. Deze jongeren worden vaak overal weggestuurd, omdat ze bijvoorbeeld een contra-indicatie hebben. Ook zien we dat ze bij lichte problemen worden geweigerd, waardoor het complexe problemen worden. BIJ1 wil af van de ‘hokjes’ in de zorg: heb je een probleem, dan wordt je gelijk naar de juiste zorg doorverwezen. Organisatiebelangen die de juiste zorg en het bieden van contra-indicaties in de weg staan gaan we aanpakken.
- 8 Jongeren zijn nu slachtoffer van lange wachtlijsten. Terwijl zij wachten op geschikte hulp nemen de problemen toe. Wij willen deze jongeren steunen met een **peer-to-peer wachtlijsthulp**,

zoals *De Wachtverzachter*. Dit punt is voor jongeren heel belangrijk, met name voor jongeren die al heel lang hulp hebben gekregen en vaak overgeplaatst zijn. Zij hebben soms 20 tot wel 30 verschillende hulpverleners gesproken tussen hun 16e en 25e. In duurzame peer-to-peer netwerken hebben zij het gevoel gehoord te worden en vinden ze (h)erkenning.

- 9 Voor jongeren met schulden of **jongeren uit de gesloten zorg** is het lastig om (weer) naar het regulier onderwijs te kunnen. De gemeente moet meer aandacht hebben voor de begeleiding van deze zeer kwetsbare groep en zorgen dat passend onderwijs beschikbaar is. Zorg dat er voldoende steun is, dat zij onderwijs op niveau kunnen volgen en dat er maatwerk geleverd kan worden.
- 10 We nemen in subsidievoorwaarden op dat organisaties die schadelijke therapievormen inzetten, zoals ABA-therapie voor neurodivergente kinderen, niet langer actief mogen zijn in Rotterdam.

ZORG VOOR BETERE ZORG VOOR OUDEREN

Met de zorg voor ouderen is het slecht gesteld in Rotterdam. Steeds meer ouderen hebben last van eenzaamheid. Bijna de helft van de Rotterdamse ouderen voelt zich matig tot ernstig eenzaam. Dit geldt met name voor ouderen met een migratieachtergrond. Eveneens zijn migrantenouderen vaker ziek dan andere ouderen en oordelen ze minder positief over hun eigen gezondheid.

We hebben de afgelopen jaren ook binnen de ouderenzorg veel bezuinigingen en veranderingen gezien. Ouderen moeten steeds langer thuis blijven wonen zonder dat daarbij de juiste zorg wordt ingericht. De algehele uitkleding van de zorg betekent voor verzorgingstehuizen dat sociale begeleiding wordt wegbezuinigd. De zorg is zakelijk geworden.

BIJ1 wil dat we de verantwoordelijkheid nemen om opnieuw met liefde te gaan zorgen voor onze ouderen. Er moet voldoende zorg ingezet worden voor ouderen die nog thuis wonen. Hieronder valt ook huishoudelijke hulp.

De gemeente moet niet willen besparen op de kosten, maar juist voldoende budget vrijmaken vanuit de WMO om de juiste zorg te regelen. We doen onderzoek naar welke beleidskaders de gemeente moet hanteren om kosten te besparen in de WMO.

- 1 Ouderen die thuis willen blijven wonen krijgen de ondersteuning die ze nodig hebben. De gemeente faciliteert de nodige aanpassingen aan de woning.
- 2 Het werk van **mantelzorgers** moet erkend worden en geherwaardeerd, wat zich uit in een eerlijke financiële waardering voor hun werk door de gemeente.
- 3 Ouderen verdienen naast goede zorg vooral ook contact met de samenleving. Zeker onder ouderen met een migratieachtergrond is de **eenzaamheid** groot. Het aanbod in de stad is vooral gericht op witte ouderen en niet op ouderen die de taal niet spreken. Daarom ondersteunen we het eerdere initiatief van **zorgbuurthuizen**.
- 4 Ouderen die door de splitsing tussen WMO/WLZ tussen wal en schip dreigen te vallen, worden door gemeente en zorgorganisaties in kaart gebracht en actief geholpen. De gemeente Rotterdam moet de verantwoordelijkheid op zich nemen om deze ouderen de juiste zorg te bieden.
- 5 Ouderen die op de wachtlijst staan voor een WLZ-instelling, zoals een verpleeghuis, dienen tijdens deze wachttijd hoogwaardige en voldoende zorg te krijgen ter overbrugging.
- 6 De bezoeken aan 75+-ouderen worden voortgezet in Rotterdam. We verlagen die leeftijd naar 70+. Mogelijke knelpunten tijdens de bezoeken worden ingebracht aan de wijktafels om daar met de partners oplossingen te vinden.

ZORG VOOR GEZONDE VOEDING

Een zorgvraag staat zelden op zich, maar maakt deel uit van een web van andere, ook niet-medische, problemen. We weten dat sociaal-economische status van invloed is op de levensverwachting van Rotterdammers. Ook weten we dat de mate waarin je jezelf gezond acht afhankelijk is van de wijk waarin je woont. De wijken waar gezondheid als slecht wordt ervaren zijn vaak ook de wijken met meer sociaal-economische kwetsbaren.

We weten dat levensstijl en voedingspatroon van invloed is op de gezondheid van mensen. Maar een gezondere levensstijl en een beter voedingspatroon zijn niet altijd mogelijk voor bewoners met minder geld.

BIJ1 wil dat elke Rotterdammer beschikt over genoeg en gezond eten. Schoolfruit is symbool geworden voor kinderen die zonder ontbijt naar school gaan, maar de honger zit dieper en bedreigt de gezondheid van bewoners. Ook vormt een ongezonde leefstijl met ongezond eten en te weinig beweging een steeds groter groeiende zorg. Gezonde voeding en een ander eetpatroon zijn niet alleen cruciaal in de strijd voor klimaatrechtvaardigheid, maar ook in de strijd voor de gezondheid van onze lichamen in de toekomst.

- 1 BIJ1 vecht voor een **voedselzekerheidsplan**, waarmee de gemeente Rotterdam garandeert dat iedereen die in onze stad woont of verblijft altijd verzekerd is van gezond voedsel. Dit plan wordt opgesteld in samenwerking met: voedselbanken, supermarkten, stadslandbouwers en andere lokale aanbieders van levensmiddelen.
- 2 We gaan **voedselhulp** niet meer aanbieden via voedselpakketten, maar we gaan voedsel-pinpassen en cadeaukaarten inzetten. Hiermee kunnen mensen zelf kiezen welke boodschappen ze in huis halen. Zo gaan we voedselverspilling uit voedselpakketten tegen en maken we voedselhulp inclusief. De voedselhulp gaat aangeboden worden via speciale supermarkten waar bedrijven en winkels hun overschot aan kunnen doneren. De gemeente vult dit aan tot een goed gebalanceerd aanbod.
- 3 Bij het vaste overblijven op de scholen gaan we vanuit school een lunch aanbieden zodat alle kinderen op dagelijkse basis van gezonde producten eten.
- 4 De gemeente gaat ecologische stadslandbouw flink stimuleren door middel van subsidies en het aantrekken van kennis. De producten hiervan worden vervolgens lokaal en betaalbaar aangeboden, om daarmee de voedselkringloop zo kort mogelijk te houden.
- 5 De inwoners van Rotterdam worden gestimuleerd om zoveel mogelijk een plantaardig voedingspatroon aan te nemen. De gemeente geeft hierin het voorbeeld door in principe alleen nog maar veganistische maaltijden in hun kantines en op recepties te serveren. Voor mensen die om gezondheidsredenen niet veganistisch kunnen eten geldt een uitzondering.

- 6 De gemeente gaat meer grond beschikbaar stellen voor het aanleggen van groentetuintjes door bewoners die hun eigen voedsel willen verbouwen. Met name braakliggende gebieden en stukken van parken en binnentuinen kunnen hiervoor beschikbaar komen.
- 7 We gaan in ieder park een deel inrichten als Voedseltuin met fruitbomen en struiken.

ZORG VOOR KANSEN OP SPORT EN BEWEGING

Rotterdam is een sportstad, althans dat is hoe de gemeente naar de stad kijkt. Met drie grote voetbalclubs, de marathon en vele andere sportevenementen houdt de gemeente Rotterdam ons voor dat we veel aan sport doen. Maar de vraag is: wie profiteert er van de investeringen in sport?

Terwijl er voor topsport alle ruimte is, zijn er in veel Rotterdamse wijken te weinig mogelijkheden om te bewegen. Veel ouders kunnen een sport voor hun kinderen niet betalen en ook scholen hebben niet genoeg mogelijkheden om kinderen voldoende te laten sporten. BIJ1 vindt dat iedereen het recht heeft op voldoende, passende beweging en daar zullen we de komende jaren op in gaan zetten.

- 1 Het gemeentelijke sportbeleid verschuift van topsport naar **breedtesport**. Daarin is ook ruimte voor veilige sportmogelijkheden voor LHBTIQIA+'ers, vrouwen en mensen met een beperking.
- 2 We zien dat er in Rotterdam vooral nog onvoldoende sport- en bewegingsaanbod is voor **ouderen en mensen met een beperking**. Vanuit Sportsupport zal een onderzoek ingezet worden om onder ouderen en mensen met een beperking de sportbehoefte in kaart te brengen. Op basis van die resultaten gaan we aan de slag met het sportaanbod voor deze groepen.
- 3 Het is belangrijk dat er in de stad voldoende bewegingsmogelijkheden zijn. Zeker in een stad als Rotterdam, waar niet iedereen het geld heeft voor georganiseerde sport, is **sporten in de buitenruimte** erg populair. We zien dat de fitnesstoestellen, die buiten geplaatst zijn, goed worden gebruikt. BIJ1 wil deze op nog meer plekken in de stad zien.
- 4 Het **Sportplaza**, zoals deze in het Zuiderpark vormgegeven is, willen we in alle grote stadsparken realiseren.
- 5 In de stad zijn veel verschillende sportpleinen tot stand gekomen met hulp van de Cruijf- en Krajicek-foundations. Deze zijn erg belangrijk voor met name kinderen en jongeren. Maar door hun vormgeving zijn ze alleen voor bepaalde sporten geschikt. We missen in Rotterdam pleinen voor bijvoorbeeld **honkbal en cricket**. Deze wil BIJ1 gaan realiseren.
- 6 BIJ1 ziet het belang van straat en stadscultuur en blijft genoeg plekken faciliteren in de buitenruimte voor **skaters, dansers en freerunners**.
- 7 De lockdowns hebben steeds meer mensen aan het **wandelen en fietsen** gebracht. BIJ1 wil deze ontwikkeling stimuleren en versterken door wandelroutes uitzetten. Die routes moeten toegankelijk worden en moeten met bordjes in de stad worden aangegeven.

- 8 Er zijn onvoldoende binnensportlocaties in de stad beschikbaar om alle sportverenigingen en sportinitiatieven uit de wijken te huisvesten. We willen dat de gemeente het beheer van zoveel mogelijk sportlocaties overneemt, zodat er meer ruimte ontstaat voor deze sportverenigingen en -initiatieven. Gemeentelijk beheer zal ook tot een meer gelijkwaardige verdeling van die ruimte leiden. Ook willen we deze locaties gratis beschikbaar maken voor initiatieven van bewoners
- 9 We zien de laatste jaren steeds meer diversiteit in het sportaanbod en zien ook steeds meer bewonersinitiatieven. We vinden de Sport+ verenigingen belangrijk; dit initiatief zullen we verder stimuleren.

- 10 We maken meer geld vrij voor de **Schoolsportvereniging** en breiden deze uit naar alle scholen in Rotterdam. De Schoolsportvereniging biedt kinderen de mogelijkheid om kennis te maken met sport, juist voor kinderen wiens ouders weinig geld hebben. Door samenwerking tussen scholen in de wijken ontstaat de mogelijkheid om een diversiteit aan sporten aan te bieden waardoor kinderen kunnen kiezen en leren waar hun talenten liggen.
- 11 Via het welzijnswerk gaan we in de wijken **pleinsporten** bevorderen door met regelmaat initiatieven als Thuis Op Straat (TOS) in te zetten.

EEN VEILIGE TOEKOEMST VOOR ROTTERDAMMERS

Rotterdam is verantwoordelijk voor één vijfde van de Nederlandse CO2-uitstoot. Hiervan komt 90% van de havenindustrie en slechts 6% van burgers zelf. De industrie in de haven, onder toezicht van de gemeente en de overheid, is in onze stad de grootste vervuiler en maakt het ontwrichtende klimaatprobleem groter.

De klimaatcrisis vormt ook een bedreiging voor Rotterdam als kuststad. Wetenschappers voorspellen dat zeespiegelstijging een risico vormt voor laaggelegen regio's zoals Rotterdam. De economische schade in 2030 als gevolg van de klimaatcrisis wordt geschat op 200 miljoen euro per jaar. Zonder oplossingen voor het klimaatprobleem is er dus geen veilige toekomst voor Rotterdammers.

BIJ1 staat voor een **radicaal en rechtvaardig klimaatbeleid** dat wordt gedragen door bewoners. We moeten de fossiele industrie terugdringen in de haven en inzetten op **duurzaam bouwen** en de **energietransitie**. Ook in de wijken gaan we inzetten op bewustwording en verandering.

De belangrijke vragen over onze toekomst leiden tot veel discussie en soms ook tot tweedeling. Door in het **Burgerberaad** met elkaar het gesprek over een groene toekomst aan te gaan en samen

oplossingen te formuleren, wil BIJ1 die tweedeling bestrijden. Duurzaamheid en klimaatrechtvaardigheid vragen om radicale actie, waarbij de kosten niet mogen worden afgewenteld op bewoners.

Verder vechten we voor het **welzijn van dieren** in onze stad. Uitgangspunt hierbij is dat dieren niet voor het vermaak van mensen zijn bedoeld. Vanuit deze optiek willen we Blijddorp en kinderboerderijen anders in gaan richten. Ook willen we bij de inrichting van de openbare ruimte meer aandacht voor de aanwezigheid van dieren en insecten in en rond Rotterdam.

Hoofdpunten voor onze inzet om van Rotterdam een duurzame stad te maken zijn:

- Een duurzame energietransitie
- Ontmanteling van de fossiele industrie
- Een groene gemeente
- Duurzaam verkeer en transport
- Dierenrechten

EEN DUURZAME ENERGIETRANSITIE

De gemeente zet zich in voor duurzame energie voor iedereen en werkt aan de ontmanteling van de vervuilende fossiele industrie in en rondom Rotterdam. Een **rechtvaardige energietransitie** is cruciaal.

Energie is een eerste levensbehoefte en de gemeente moet ervoor waken dat energie toegankelijk is voor ieder huishouden. We gaan de wijken in om ook aan de wijktafels het gesprek aan te gaan over hoe we bewoners mee kunnen nemen in de energietransitie.

We gaan inzetten op het vergroten van de mogelijkheden voor wind- en zonne-energie in de stad en ondersteunen bewoners en bedrijven die een overstap willen maken.

1 In 2030 willen we klimaatneutraal energieverbruik in Rotterdam. We zetten in op extra wind- en zonne-energie. We onderzoeken de effectiviteit en mogelijke effecten op de gezondheid van bewoners.	verkoop van nutsbedrijven, zoals gemeente Rotterdam heeft gedaan als aandeelhouder in Eneco. Publiek aandeelhouderschap is nodig om de energietransitie aan te jagen bij nutsbedrijven.
2 De gemeente moet energie-armoede bestrijden. Kosten voor de transitie voor huishoudens worden door de gemeente vergoed.	4 Huidige werknemers in de fossiele industrie worden rechtvaardig gecompenseerd en krijgen meer mogelijkheden aangeboden om zich om te scholen. Bijvoorbeeld tot technici voor de energietransitie.
3 Nutsbedrijven moeten in publieke handen komen. Wij zijn tegen de	

ONTMANTELING VAN DE FOSSIELE INDUSTRIE

Er is geen Rotterdams klimaatbeleid zonder dat de Haven van Rotterdam wordt aangepakt. Havenbedrijf Rotterdam (HbR) moet verantwoordelijk worden gesteld voor een veilig klimaat voor Rotterdam. Gemeente Rotterdam is grootaandeelhouder van HbR en dient dus een leidende rol hierin te spelen.

1 HbR moet transparantie verschaffen aan de inwoners van Rotterdam.	ons kritisch te kijken naar de rol van Rotterdam in globale toeleveringsketens. Daarnaast is uit onderzoek gebleken dat biobrandstoffen niet bijdragen aan een beter klimaat. Stop met het opvoeren van biobrandstoffen als schijnoplossing voor het CO2-probleem.
2 We zetten in op een stop van het huurcontract voor kolenopslag van het Europese Massagoed Overslagbedrijf (EMO) met het Havenbedrijf en op de sluiting van de kolencentrales van Uniper en Engie op de Maasvlakte. In plaats van kolenenergie moet worden ingezet op schone energiebronnen zoals wind- en zonne-energie, waarbij de gemeente waakt voor toegankelijkheid voor elk huishouden.	
3 Stop de NAM en de aardoliewinning onder Rotterdam-Zuid , niet alleen als onderdeel van de energietransitie, maar ook voor de veiligheid van onze inwoners.	5 Via de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) verbieden we reclame van de fossiele industrie in de publieke ruimte. Dit draagt bij aan een culturele omslag in Rotterdam. Dit soort reclame ondermijnt onze toekomst en verdient geen toegang tot de publieke sfeer.
4 Stop de biobrandstoffenindustrie in de haven. Deze industrie leidt tot massale ontbossing in Zuidoost-Azië. Internationale klimaatrechtvaardigheid vraagt	6 Bij de keuze voor samenwerking met bedrijven om evenementen in Rotterdam te sponsoren zal het klimaatbeleid van deze bedrijven meegenomen worden in besluiten.

EEN GROENE GEMEENTE

Binnen de gemeente gaan we inzetten op duurzaam bouwen, een groene buitenruimte en een klimaatrechtvaardige stad.

Om de oorzaken en gevolgen van de **klimaatcrisis** aan te pakken, wil BIJ1 het **Burgerberaad** inzetten. Hierin zullen groepen burgers met regelmaat gesprekken over de aanpak van de klimaatcrisis voeren en samen komen tot bindende besluitvorming. Het beraad wordt door burgers zelf gedragen en lokale klimaatexperts worden uitgenodigd om het proces te begeleiden. Het doel is om buurtbewoners te betrekken bij het gemeentelijke klimaatbeleid en om ervoor te zorgen dat dit beleid te allen tijde **economisch gerechtvaardigd** blijft.

- 1 De gemeente houdt de banden met bedrijven tegen het licht wat betreft **duurzaamheid en klimaatrechtvaardigheid**. Hierbij zetten we in op een verbetertraject bij deze bedrijven. Bij weigering ontbindt de gemeente per direct alle banden met die bedrijven.
- 2 De gemeente ondersteunt initiatieven om de **biodiversiteit** te bewaren en bevorderen. Bewoners worden meegenomen in de planfase en vergroening wordt nooit opgelegd aan bewoners.
- 3 We stimuleren door bewoners opgezette en onderhouden groene initiatieven, zoals: het Dakpark, de pluktuinen, het Hefpark en andere initiatieven. We faciliteren en we kijken naar mogelijkheden voor meer van deze initiatieven. **Zelfbeheer** is de basis, maar als gemeente stellen we professionele ondersteuning beschikbaar.
- 4 We stellen paal en perk aan **het kappen van gezonde bomen** in Rotterdam. Er wordt nu nog te vaak gekozen om volgroeide bomen te kappen om plaats te maken voor nieuwbouw of inrichting van de buitenruimte. Vergunningen worden hier te makkelijk voor afgegeven omdat de belofte wordt gedaan jonge bomen terug te plaatsen. Er moeten juist meer oude bomen in Rotterdam worden gered.
- 5 **Groene daken** worden de norm bij nieuwe en bestaande gebouwen.
- 6 **Nieuwbouw moet klimaatneutraal**. Dit geldt ook voor de isolatie en renovatie van huidige woningen. Er komen subsidies voor lage inkomens om de overstap op schone energie te bekostigen. Ook willen we hierbij prioriteit geven aan de isolatie van al bestaande sociale woningen.
- 7 We zorgen dat alle Rotterdamse woningen in 2026 hoogwaardig geïsoleerd zijn. Dit doen we door woningcorporaties doelstellingen op te leggen. De gemeente ziet toe op de naleving. De kosten mogen niet worden doorberekend aan huurders.

- 8 Ook maken wij ons sterk voor **de sluiting van Rotterdam Airport**. Het vliegverkeer zorgt voor ontzettend veel uitstoot van broeikasgassen en veel geluidsvervuiling in het noorden van de stad. Alle reden dus om het vliegveld te sluiten. In plaats daarvan zien we op dezelfde locatie graag een stadspark en sociale bewoning.
- 9 De gemeente gaat actief de **luchtkwaliteit** meten in verschillende

delen van de stad. Zeker op plaatsen waar veel overlast bestaat, zoals rondom de Willemsbrug en in Overschie. We onderzoeken de mogelijkheden voor het zuiveren van de lucht.

- 10 BIJ1 juicht het **vuurwerkverbod** in onze stad toe, maar dringt aan op doeltreffende handhaving door het jaar heen en bovenal rondom de jaarwisseling.

DUURZAAM VERKEER EN TRANSPORT

Fietsers en voetgangers krijgen voorrang bij de inrichting van het verkeer in Rotterdam. Dit komt zowel de veiligheid van het verkeer, als de leefbaarheid van onze stad ten goede. Daarnaast investeren we in openbaar vervoer. We gaan het autogebruik in de stad verminderen en zetten in op voldoende alternatieven.

- 1 In de wijken en buurten van onze stad gaat **een maximumsnelheid gelden van 30 km/u**. Hiermee vergroten we de leefbaarheid van onze straten en verminderen we de luchtvervuiling en de schadelijke uitstoot van fijnstof.
- 2 De trend om wegen te versmallen wordt omgedraaid. Deze versmalling leidt tot onveilige situaties voor fietsers.
- 3 Alle drukke straten behouden **fietsvoorzieningen**; deze mogen niet verdwijnen, ook als er 30 km/u geldt voor auto's.
- 4 **Fietspaden en fietsstroken** blijven/ worden in rood asfalt aangelegd.
- 5 **BIJ1 wil gratis openbaar vervoer**. De gemeente streeft bij de provincie naar gratis regionaal openbaar vervoer.
- 6 Er wordt door de gemeente **een bereikbaarheidsnorm** vastgesteld, die de maximale afstand tussen de inwoners en een halte van het openbaar vervoer vaststelt. Waar deze norm wordt overschreden, wordt per direct een oplossing gezocht.
- 7 De gemeente dringt met klem aan op de controle van **toegankelijkheid van het OV** en OV-haltes. Waar toegankelijkheid een probleem vormt grijpt de gemeente onmiddellijk in.
- 8 Bij **nieuwe woningprojecten** mag de bereikbaarheidsnorm vanaf de eerste bewoning niet overschreden worden. Hierbij komt extra aandacht voor wijken als Feijenoord waar veel mensen afhankelijk zijn van het OV.
- 9 Ook staat BIJ1 voor **goed en betrouwbaar nacht-OV**. De metro blijft 24 uur per dag rijden, zij het in de nachturen minder frequent dan overdag.
- 10 We zetten ons in om in de gesprekken met Rijkswaterstaat aan te sturen op een stop op de **snelwegverbredingen** in en rond Rotterdam. We verbeteren alleen nog bestaande wegen en leggen enkel nieuwe wegen aan als deze de bereikbaarheidsnorm en de verkeersveiligheid aantoonbaar bevorderen, en niet ten koste gaan van de leefomgeving en de lokale natuur.

DIERENRECHTEN

BIJ1 staat voor dierenrechten en zal zich inzetten deze in Rotterdam te waarborgen. We zetten ons in om de natuur binnen de stad te versterken en de ruimte geven zich verder te ontwikkelen.

Dieren zijn er niet voor het vermaak van mensen. Dit vraagt om een verandering in de mindset van Rotterdammers, maar ook van instellingen als dierentuinen en kinderboerderijen. Deze ontwikkelen zich al steeds meer richting educatie, waarbij er steeds betere levensomstandigheden voor de dieren komen. Toch blijven het instellingen waar mensen voor entertainment komen en dieren stress oplopen van de mensen die hen verstoren. Dit moet anders. De tijd van het houden van dieren om mensen te vermaken is voorbij. We gaan deze instellingen inzetten om de schade die de mens aanricht aan de natuur terug te dringen. We verwachten van lokale dierentuinen en aquaria dat ze zich exclusief gaan bezighouden met de (tijdelijke) opvang van dieren die zich (nog) niet staande kunnen houden in hun oorspronkelijke leefgebied. Hierbij wordt goed rekening gehouden met de natuurlijke biotoop van deze dieren en dus voldoende leefruimte. Wij stimuleren dit door subsidie alleen toe te kennen wanneer aan deze voorwaarden wordt voldaan. Bezoekers kunnen leren over de effecten van het klimaat en over het belang en de praktijk van de bescherming van de diersoorten. De dieren zitten op veilige afstand van de bezoekers.

Daarnaast zullen we actief inzetten op het versterken en beschermen van de aanwezige diersoorten in onze stad. We zien langzaamaan de egel, vos, vleermuis en vele insecten hun plek vinden in de stad. Dit juichen we toe en moedigen we aan met nieuw beleid.

1 Educatieve programma's worden aan Blijdorp gekoppeld zodat Rotterdammers daar meer leren over de effecten van ons leven op dieren en hun leefwereld.	schapen die steeds meer hun weg beginnen te vinden in de stad en zullen deze initiatieven ondersteunen zolang dierenwelzijn niet in de knel komt.
2 Ook de Rotterdamse kinderboerderijen zullen anders ingericht gaan worden. Educatie is belangrijk, maar dieren zijn geen speelgoed.	
3 De drijvende boerderij is één van de projecten die we willen verbieden. Koeien hebben recht op land en voldoende ruimte om te kunnen grazen. Deze stadsboerderij biedt dat niet. We hechten aan de runderen en	
	4 We delen de zorgen van andere partijen over dierenwinkels in de stad. In de winkels zitten dieren vaak in te kleine hokken en ervaren veel stress van de mensen die vooral komen om te kijken. We zetten een stop op het vestigen van nieuwe dierenwinkels en controleren de bestaande dierenwinkels op fysieke en sociale veiligheid voor de dieren.

5 In de wijken zullen we via natuureducatie op scholen en in de wijkgebouwen bewoners betrekken bij het behouden en versterken van de leefwereld van de dieren die zich in de stad bevinden. 6 We zetten in op een lobby die een verbod op de verkoop van bont in Rotterdam nastreeft. 7 Vanuit het oogpunt van natuur- en dierenwelzijn willen we ook het aantal grootschalige festivals in de stad beperken. Een teveel aan festivals op jaarbasis vormt een oneerlijke belasting van mens op dier en milieu. In een groot deel van onze parken zorgt bodemverdichting voor boomsterfte. Ook heeft het lawaai van grote festivals een negatief effect op de levens van dieren in onze stad, zoals (broedende) vogels en vleermuizen. 8 We onderschrijven de motie ‘natuurinclusief bouwen’ uit	2018 en zullen erop toezien dat diervriendelijke voornemens ook echt worden uitgevoerd. 9 We zullen op zoveel mogelijk plekken in de stad bijenlinten inzetten. Dit zijn bermen die ingezaaid worden met planten die insecten aantrekken en voeden. Deze zullen we zo min mogelijk maaien. 10 Op meer plekken zullen we nestkasten voor vogels plaatsen en zullen we mogelijkheden creëren voor vleermuizen en egels om veilig te overnachten. 11 We dringen bij het Waterschap aan op een betere bodem- en waterkwaliteit en houden toezicht op het vissen in de stad. 12 We gaan het gesprek aan met bedrijven over de hoeveelheid licht die in de nacht zichtbaar is in de stad.

EEN WEERSPIEGELING VAN DE SAMENLEVING

BIJ1 wil vechten voor **bloeiende kunsten, cultuur, media en sport** die een afspiegeling vormen van Rotterdam. De samenleving moet in haar volledigheid worden weerspiegeld en daarnaast **toegankelijk zijn voor iedereen** in de stad. Kunst en cultuur bieden inspiratie, houvast, steun, provocatie, vermaak en educatie. **Kunstenaars, creatieve denkers en mensen in de (onafhankelijke) media doen belangrijk werk en moeten daarom van hun werk kunnen leven.** Helaas wordt het ze moeilijk gemaakt doordat de stad in haar cultuurplan eenzijdig grote instellingen subsidieert. Tegelijkertijd jaagt het woningbeleid van de gemeente kleine initiatieven de stad uit. Zo zien we dat kleine instellingen weinig tot geen kans maken.

Het huidige Rotterdamse kunst- en cultuurbeleid is gestoeld op neoliberale en kapitalistische principes. Kunst en cultuur moeten daarbij geld opleveren en vooral veel bezoekers trekken, anders gaat er minder ondersteuning naartoe vanuit de gemeente. **De blik op kunst in Rotterdam is te eenzijdig.** Voor de gemeente moeten kunst en cultuur vooral groots en meeslepend zijn; zij gelooft dat ware kunst zich voornamelijk via grote instellingen manifesteert.

BIJ1 wil een systeemverandering, het Rotterdamse kunst- en cultuurbeleid moet radicaal anders. De criteria die gehanteerd worden bij het bepalen van wat kunst is en waar vervolgens financiering naartoe gaat, moeten drastisch gewijzigd worden. De huidige criteria gaan uit van een westerse

kunstbeleving en een wit idee van wat kunst is. Makers van kleur lopen hier tegenaan. Zij worden pas als kunstenaars erkend als ze kunst maken die ze op de academies is aangeleerd. Zolang het huidige systeem hetzelfde blijft werken, zijn meer geld en representatie in commissies geen oplossing. Daarom wil BIJ1 een ander systeem waarbij **kunst- en cultuurbeleid niet losstaat van economisch beleid, armoedebeluid, vastgoedbeleid en klimaatbeleid.**

Op korte termijn betekent dit een **radicale hervorming van de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur (RRKC)** als adviesorgaan voor de gemeente. Ook maken we **middelen en gemeentelijk vastgoed voor kleine initiatieven** beschikbaar. Op lange termijn betekent dit het loslaten van het cultuurplan als centraal

financieringsinstrument en het ontwikkelen van nieuwe, decentrale ondersteunings- en financieringsinstrumenten voor culturele initiatieven in Rotterdam.

Wij steunen het manifest *Cultuur Inclusief*.

Het manifest stelt onomwonden dat een inclusieve kunst- en cultuursector ook expliciet antiracistisch moet zijn. Ondertekend door slechts 30 van de 90 instellingen, vinden we het noodzakelijk om hier extra aandacht voor te vragen. De tijd dat zulke belangrijke onderwerpen alleen in de marge van het culturele debat bestaan ligt achter ons.

De gemeente gaat zich inzetten om lokale musea aan te moedigen om **roofkunst en kunst verdiend met geld uit slavernij en uitbuiting terug te geven** aan het land van herkomst. De gemeente gaat er zorg voor dragen dat er meer **aandacht wordt gegeven aan de Nederlandse koloniale geschiedenis** en het slavernijverleden.

Veel Rotterdammers voelen zich niet uitgenodigd door en niet welkom in de culturele voorzieningen die de gemeente nu financiert. BIJ1 maakt hierin andere keuzes en legt andere prioriteiten. De enige organisaties die gemarginaliseerde groepen in de stad daadwerkelijk bereiken, zijn organisaties die in al hun lagen vertegenwoordigers van die groepen hebben. De gemeente herkent en erkent de waarde **van lokale makers en makers uit gemarginaliseerde groepen**.

We gaan de komende 4 jaar inzetten op de volgende hoofdpunten:

- Inclusieve kunst, cultuur, media en sport
- Ondersteuning van lokale makers en initiatieven
- Een dekoloniale cultuur
- Toegankelijke kunst en cultuur
- Extra lokale steun aan kunst- en cultuurmakers

- 1 De **Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur (RRKC) wordt hervormd**, zowel qua bezetting als beoordelingscriteria, zodat deze de diversiteit van de Rotterdamse bevolking afspiegelt en ondervertegenwoordigde initiatieven competent kan beoordelen.
- 2 Het verplichte publieksonderzoek voor gemeentelijk gesubsidieerde cultuurinstellingen dat bezoekers sociocultureel - en in het verleden ook etnisch - profileert, wordt geschrapt.
- 3 De **gemeente gaat de Code Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code erkennen** en gaat deze faciliteren en strikt toezicht houden op de naleving ervan. Dit versterkt de vertegenwoordiging van verschillende groepen uit de maatschappij binnen de cultuursector en voorziet de makers van een menswaardig inkomen om in hun onderhoud te voorzien.

- 4 Deze code gaat ons echter niet ver genoeg. **Het manifest Cultuur Inclusief wordt leidend** in Rotterdam. We stimuleren kleine en grote organisaties om zich aan te sluiten bij dit manifest.
- 5 De onafhankelijkheid van lokale en regionale media en van de journalistiek wordt geborgd, en geholpen door **verslaggevers beter te beschermen tegen bedreigingen** en intimidatie.
- 6 Op het gebied van media-educatie en publiek gesubsidieerde, **lokale en regionale media steunen we initiatieven die representatief** zijn voor de inwoners van onze stad en waar gemarginaliseerde stadsbewoners een stem krijgen.

INCLUSIEVE KUNST, CULTUUR, MEDIA EN SPORT

BIJ1 wil **meer subsidies beschikbaar stellen** op het gebied van kunst, cultuur en media, waarbij het mogelijk gemaakt wordt dat een **grotere diversiteit aan lokale initiatieven** hier aanspraak op gaat maken. Kleinschalige initiatieven krijgen hierbij voorrang. Bij het bepalen van de verdeling van de culturele middelen wordt er een **breed concept van kunst en cultuur** gehanteerd en wordt er gekeken naar de wensen en behoeften van alle Rotterdammers. De gemeente stapt hierbij af van het huidige concept van een centraal Cultuurplan waarin alle subsidietoekenningen vastgelegd worden en geeft **meer zeggenschap aan initiatieven en makers**.

De huidige gesubsidieerde Rotterdamse kunsten en cultuur zijn geen afspiegeling van de Rotterdamse samenleving. BIJ1 wil daarom werken aan een inclusief begrip van wat kunst en cultuur is en weet Rotterdamse kunst en cultuur op waarde te schatten. Hierbij is er nadrukkelijk niet alleen oog voor witte kunst en een westerse kunstbeleving. De gemeente gaat **makers en initiatieven subsidiëren die nu te weinig ondersteuning krijgen omdat de waarde van hun werk niet erkend wordt**. Er komt meer ruimte voor kleine(re) makers en initiatieven.

ONDERSTEUNING VAN LOKALE MAKERS EN INITIATIEVEN

Er is veel vraag naar **betalbare werkruimtes voor makers en initiatieven** buiten de structureel gefinancierde kunst en cultuur. De gemeente gaat **panden en financiering beschikbaar stellen** om in deze behoefte te voorzien. Hierbij heeft huisvesting onze speciale aandacht. Nu gaat er veel subsidiegeld op aan de huisvesting van een kleine aantal grote culturele instellingen. We **stoppen met subsidies voor uitbreidingen en grote nieuwbouwprojecten van gevestigde instituten**. Deze gaan ten koste van experiment en vernieuwing in de kunst. In plaats daarvan stelt de gemeente (leegstaande) panden tegen kostprijs ter beschikking voor collectief beheer aan cultuurmakers.

BIJ1 wil specifiek **investeren in de impact die makers uit gemarginaliseerde groepen hebben**. Er wordt geïnvesteerd in professionalisering en de artistieke ontwikkeling van deze makers. De gemeente draagt hieraan bij in de vorm van huisvesting, (structurele) subsidiëring, ontwikkeling van makers en vaardigheden in het bouwen van bredere gemeenschappen.

Culturele zelfgeorganiseerde ruimtes en initiatieven zijn unieke plekken in onze gemeente met een grote sociale en culturele waarde. Bestaande zelforganisaties worden erkend en behouden. **Nieuwe zelforganisaties worden praktisch en juridisch ondersteund**. De organisatorische en bureaucratische drempels voor participatie in het cultuurplan worden verlaagd.

Wijkgebouwen hebben altijd een enorm grote rol gespeeld in de groei en artistieke ontwikkeling van Rotterdamse makers. Het wegvallen van **buurthuizen en plekken voor jongeren** is een enorm gemis.

Daarnaast is BIJ1 zich bewust van het tekort aan **vrijplaatsen voor film, beeldcultuur en in de podiumkunsten**. Middelen hiervoor mogen niet ten koste gaan van beeldende kunst en laagdrempelige ateliers, maar zijn aanvullend.

1 De financiering van de Rotterdamse kunst- en cultuur wordt hervormd. BIJ1 wil makers en initiatieven subsidiëren die nu te weinig ondersteuning krijgen omdat de waarde van hun werk niet wordt erkend . Er komt meer ruimte voor kleine(re) makers en initiatieven, met name voor makers van kleur.	en eigenaarschap hebben.
2 De gemeente gaat zich de komende periode richten op gedecentraliseerde verdeling van culturele middelen , waarbij artistieke collectieven en culturele initiatieven zelf zeggenschap	3 De gemeente stelt een vast percentage van de gemeentelijke vastgoedportefeuille tegen kostprijs ter beschikking aan culturele initiatieven voor collectief beheer.
	4 De gemeente gaat investeren in wijkgebouwen, buurthuizen en plekken voor jongeren, waarbij er ruimte is voor culturele activiteiten en ontwikkeling.

- 5 Er worden vanuit de gemeente **geen verplichtingen gesteld voor het genereren van eigen inkomsten en publieksaantallen**, zodat makers zich kunnen toelagen op hun werk en de toegangsprijzen omlaag kunnen.

EEN DEKOLONIALE CULTUUR

BIJ1 wil een dekoloniaal cultuurbeleid. Roofkunst die zich in de stad bevindt wordt teruggegeven. De gemeente moet helpen het mogelijk te maken **roofkunst in de landen van herkomst te conserveren en exposeren**. Naast de terugkeer van kunstwerken is het van belang dat Rotterdam actief bij moet dragen aan het **herstellen van relaties** met landen waaruit de kunst afkomstig is. Ook hier is verbinding het sleutelwoord; samen vormgeven aan een gedeeld verleden zonder daarbij nekoloniale cultuurpolitiek te bedrijven.

- 1 De gemeente Rotterdam gaat zich actief inzetten om alle roofkunst die zich in de gemeente bevindt, terug te geven. De gemeente helpt de oorspronkelijke eigenaren van de roofkunst. Zij worden naar hun eigen wensen gesteund in het behouden en onderhouden van de kunst.
- 2 We gaan lokale culturele en media-instellingen stimuleren om **meer aandacht te geven aan de Nederlandse koloniale geschiedenis en slavernijverleden**, maar dan vanuit het perspectief van de voormalige koloniën.
- 3 Culturele instellingen worden verplicht beleid te maken om **structureel te dekoloniseren**.
- 4 Wanneer culturele instellingen niet dekoloniseren maken zij geen aanspraak op subsidies die dit doel bevorderen, en dus minder aanspraak op het totaal aan beschikbare cultuursubsidie.

TOEGANKELIJKE KUNST EN CULTUUR

We willen dat de **toegang tot musea en culturele instellingen gratis** en voor iedereen toegankelijk wordt. Zo kan iedereen van kunst en cultuur genieten, ongeacht inkomen en lichamelijke beperking. De gemeente stimuleert het breed toegankelijk maken van kunst en cultuur voor jeugd en jongeren, en voor mensen met beperkingen. Hieronder valt het kunnen ervaren van kunst in alle opzichten, maar ook het participeren in kunst- en cultuureducatie in het onderwijs en in de vrije tijd.

1 Culturele instellingen worden verplicht beleid te maken om voor iedereen toegankelijk te zijn.	van kunst en cultuur voor jeugd en jongeren , zowel in het onderwijs als daarbuiten.
2 De gemeente gaat hiervoor een progressieve cultuurbelasting heffen, fondsen aanspreken en lobbyen bij het Rijk.	4 Initiatieven die kunst en cultuur toegankelijk maken voor jeugd en jongeren moeten hetzelfde beoordeeld worden als initiatieven voor volwassenen. De waardering hiervan ligt nu (te) ver uit elkaar.
3 De gemeente investeert in het aanbod en de toegankelijkheid	

EXTRA LOKALE STEUN AAN KUNST- EN CULTUURMAKERS

BIJ1 wil extra (financiële) ondersteuning aan lokale makers en initiatieven naar aanleiding van de coronapandemie. De kunst- en cultuursector en vooral kleine makers zijn hard geraakt door de pandemie. Zij verdienen extra ondersteuning om te kunnen blijven doen wat ze doen. Des te meer, omdat kunst en cultuur juist in deze tijden de nodige steun en troost kunnen bieden aan Rotterdammers.

WOORDENLIJST

A

Algoritme: een eindige set instructies (voor een computer) om een probleem op te lossen.

Antirechstatelijk: Handelingen, plannen of denkbeelden die het ondermijnen van de rechtstaat tot (hoofd)doel hebben

Antisemitisme: of Jodenhaat is de discriminerende en racistische behandeling van Joden op basis van hun etniciteit of religie.

Antizionisme: is politiek verzet tegen het zionisme, een ideologie die de misdaden tegen het palestijnse volk vergoedelijkjt

AVG: Algemene verordening gegevensbescherming. Door de AVG krijgen mensen meer privacyrechten. Organisaties moeten hun systemen en processen hierop inrichten.

AZC: asielzoekerscentrum

B

Bestaanszekerheid: in welke mate men zekerheid heeft om te blijven leven. Dit gaat over inkomen en hoogte van de vaste lasten: of mensen kunnen rondkomen.

Big five: criteria voor het stopzetten van (jeugd) zorg. Een goede plek om te wonen, school of werk, financiële zelfstandigheid, sociaal netwerk en mogelijkheid tot contact met een hulpverlener.

Biobrandstoffenindustrie: Biobrandstof is een verzamelnaam voor brandstoffen die zijn gemaakt uit biomassa. Er zijn verschillende soorten, zoals biodiesel, bio-ethanol, biogas of bio-butanol. Industrie die hier gebruik van maakt draagt onder meer bij aan ontbossing.

Blackfacing: Blackface is de praktijk van het zwart opmaken van een gezicht als een karikatuur van een Afro-Amerikaanse tot slaaf gemaakte zoals Zwarte Piet in Nederland

C

Cis-gender: iemand van wie de genderidentiteit overeenkomt met het geboortegeslacht.

COA: Overheids instituut voor de opvang van vluchtelingen COA staat voor Centraal Orgaan

opvang asielzoekers

Code diversiteit& inclusie: De Code Diversiteit & Inclusie maakt de cultuursector meer inclusief door ruimte te maken voor mensen van verschillende genders, achtergronden en wereldbeelden.

CO2-emissie reductiepost: Wijze om de uitstoot van koolstofdioxide te beperken.

D

Dekoloniseren: het denken bevrijden van dominante Westerse standpunten en zienswijze van de geschiedenis

Diversiteit: het besef dat elk individu uniek is en dat er verschillen tussen bepaalde groepen mensen zijn

E

Energie transitie: Overstap van energie die voortkomt uit fossiele brandstoffen naar een energievoorziening die minder schadelijk is voor mens en milieu.

Etnisch profileren: het gebruik maken van criteria als huidskleur, nationaliteit, etniciteit, taal of geloof bij opsporing of handhaving door met name de politie

Eurocentrisch: bewust, benadrukken van de Europese cultuur en meer in het algemeen de westerse ideeën en theorieën, waarbij geen rekening wordt gehouden met de invloeden van andere culturen.

Exploitant: iemand die een bedrijf (van een ander) runt en ermee verdient

Excessen: buitensporigheden, overdrijvingen, gewelddadigheden

F

Fair practice code: Overeenkomst waarmee de cultuursector ervoor zorgt dat er op een eerlijke en transparante manier wordt gewerkt.

Fossiele industrie: Industrie die betrokken is bij de opwekking van energie uit onvervangbare brandstoffen of gebruik maak van deze energie tijdens productie van goederen.

G

Genderidentiteit: Identiteit van mensen op basis van hoe de persoon zich van binnen voelt, onafhankelijk van het biologische geslacht - de geslachtsdelen waarmee iemand is geboren. Ook het biologische geslacht is niet altijd enkel mannelijk of vrouwelijk; iemand kan ook als intersekse geboren zijn - er is dan niet altijd sprake van dat iemand biologisch gezien een vrouw of man is.

Genderexpressie: Hoe iemand uiting geeft aan de genderidentiteit. Dit heeft bijvoorbeeld te maken met hoe iemand zich kleedt of hoe iemand zich gedraagt. Dat kan ‘typisch meisje’ of ‘typisch jongen’ en alle mogelijke variaties daarvan. Iemand bepaalt zelf wat bij hun past.

Gendergerelateerd geweld: Geweld tegen een persoon op grond van geslacht, genderidentiteit, seksuele oriëntatie of genderexpressie.

Genderidentiteit: Identiteit van mensen op basis van hoe de persoon zich van binnen voelt, onafhankelijk van het biologische geslacht: de geslachtsdelen waarmee iemand is geboren. Ook het biologische geslacht is niet altijd enkel mannelijk of vrouwelijk, zie: ‘intersekseconditie’.

Gentrificatie: “opwaardering” van een buurt of stadsdeel op sociaal, cultureel en economisch gebied door het aantrekken van kapitaalkrachtige nieuwe bewoners/gebruikers en de daarmee gepaard gaande verdrijving van de lagere klassen uit het stadsdeel.

GGZ: Geestelijke gezondheidszorg

H

Haatpredikers: Personen en organisaties die in plaats van verbinding, juist verwijdering veroorzaken en verdeeldheid zaaien

Housing First: een vorm van wonen met ambulante, intensieve begeleiding en bedoeld voor dakloze mensen met meervoudige problemen, waarbij de toewijzing van een woning de start is van een traject waarbij zelfstandig wonen het doel is.

Huizen van de Wijk: Elke Rotterdamse wijk heeft een Huis van de Wijk. Dit is een centrale plek voor ontmoeting, meedoen, ontwikkelen en ondersteunen. Voor bewoners, sociaal ondernemers, professionals en wijkpartijen. Bewoners kunnen aan diverse activiteiten en diensten deelnemen maar ook zelf organiseren. Denk hierbij aan een wijkmaaltijd, taalcursus, sportprogramma, talentenworkshop of het klus- en tuinteam. arbeidsmigranten

I

Inburgering / inburgeringsproces: specifieke en doelgericht gestuurde vorm van maatschappelijke integratie van asielzoekers, immigranten, gezinsherenigers, expats..

Inclusiviteit: alle mensen (in een organisatie) komen tot hun recht, ongeacht hun leeftijd, levensfase, functieverblijfsduur, geslacht of herkomst.

Integratie: opname in een (groter) geheel. Het gaat daarbij voornamelijk om de opname van personen of bepaalde bevolkingsgroepen in de maatschappij.

Intersectionaliteit: een manier van denken waarin gender, nationaliteit, ras/ethniciteit, klasse, religie, leeftijd, seksuele oriëntatie, legale status allemaal factoren zijn die elkaar beïnvloeden en versterken, waardoor unieke ervaringen van discriminatie of privilege ontstaan.

Intersekseconditie: als een persoon zowel mannelijke als vrouwelijke biologische kenmerken heeft. Dit kan gaan over geslachtsdelen, hormonen en chromosomen.

K

Keti Koti: Jaarlijkse feestdag op 1 juli ter viering van de afschaffing van de slavernij in Suriname.

klassiek-nazistisch: Voorwerpen en denkbeelden die in direct verband staan met (het verheerlijken) van het Nazisme.

Klokkenluider: iemand die misstanden in een bedrijf of organisatie naar buiten brengt, al dan niet anoniem

Kolonialisme: De praktijk van staten om gebieden te bezetten uit economische en/of strategische overwegingen. In het bijzonder de economische kolonisatie door Europese landen van gebieden buiten Europa, die sinds de Middeleeuwen werd toegepast.

Kostendelersnorm: gemeente past bijstandsuitkering aan als je samenwoont met meer volwassenen. Hoe meer volwassen personen in een huis wonen, hoe lager de uitkering per persoon.

L

Laaggeletterd: is een volwassene die moeite heeft met lezen, schrijven en/of rekenen en vaak dan ook beperkte digitale vaardigheden heeft.

LHBTIQIA+: lesbisch, homo, biseksueel, transgender, intersekse, queer, asexueel, + (en anders)

Lokale veiligheidsdriehoek: De driehoek bestaat uit de burgemeester(s), politief en officier van justitie.

Loonkloof: het verschil in salarissen tussen vrouwen en mannen. Vooral vrouwen van kleur zijn hier de dupe van.

M

Manifest Cultuur Inclusief: Het manifest is een initiatief van Kenniscentrum Cultuureducatie Rotterdam, Music Matters, LantarenVenster, MAMA, WORM en Theater Rotterdam, die hiermee institutioneel racisme en systematische uitsluiting in hun eigen organisaties en sector actief willen bestrijden.

Medisch/sociaal model van beperking: In het medische model van beperking is een beperking iets wat bij de persoon zelf ligt. Dit in tegenstelling tot het sociale model, waarin iemand beperkt wordt gemaakt doordat de maatschappij niet op hen is ingesteld.

N

Neoliberaal: stroming binnen het liberalisme, waarin de overheid de rol heeft van schepper en handhaver van markten en concurrentie, met de nadruk op het maximaliseren van individuele vrijheid.

Neuro divergentie: Een variatie van hoe hersenen werken wat betreft sociale vaardigheden, leer capaciteit, aandacht, stemming en andere mentale functies binnen niet-pathologische kaders - afwijkend van wat de samenleving als de norm/standaard ziet. Denk bijvoorbeeld hierbij aan mensen die autistisch zijn, of AD(H)D, dyslexie en andere types zoals tourettes, down syndroom, epilepsie, OCD, bipolaire stoornis, angststoornis, depressie, enz. hebben.

Nutsbedrijven: Bedrijven die betrokken zijn bij het leveren van diensten en producten die noodzakelijke of van groot algemeen belang zijn, zoals water, energie of openbaar vervoer.

O

Ongedocumenteerd: mensen zonder een geldige verblijfsvergunning. In Nederland verblijven er enkele tienduizenden.

Ontheeningswetgeving: Als de overheid grond of een gebouw nodig heeft voor het algemeen belang, zoals voor de aanleg van een weg, probeert zij deze te kopen. Als er na onderhandeling geen akkoord is, start de overheid een ontheeningsprocedure.

P

Participatie: deelname aan het maatschappelijk gebeuren

Participatiewet: wet die zoveel mogelijk mensen met arbeidsvermogen naar werk toe te leiden of te ondersteunen bij het werk. Hierbij gaat de voorkeur uit naar betaald werk, maar als dit niet mogelijk is, kan het ook gaan om vrijwilligerswerk.

Patsercontroles: Bij patsercontrole worden auto's van meer dan 30.000 euro door de politie onderschept . Zowel auto als bestuurder wordt aan een controle onderworpen. De politie kijkt onder meer naar het bezit van drugs, sieraden en cash en of er nog boetes openstaan. Patsercontroles worden in de praktijk vaak ingezet op basis van racistische of stigmatiserende denkbbeelden.

Pestprotocol: (anti-)pestprotocol geeft leerlingen, leraren en ouders duidelijkheid over hoe pesten wordt voorkomen en hoe gehandeld wordt wanneer er gepest wordt.

Platform Coöperatie: werknemers zijn de eigenaren en beheerders van een online platform. Burgers werken samen om de concurrentie aan te gaan met de grote tech-platformen.

Platformkapitalisme: ook wel 'gig-economie' genoemd: werknemers zijn alsschijnzelfstandigen in dienst. Dit komt vooral voor bij bezorg- en vervoersbedrijven. Werknemers worden per klus betaald en zijn niet in vaste dienst.

Privacy: betekent dat iemand dingen kan doen zonder dat de buitenwereld daar weet van heeft, inbreuk op maakt, of invloed op heeft.

R

Radicale gelijkwaardigheid: gelijke rechten en gelijke kansen voor iedereen in een samenleving waarin iedereen zichzelf kan zijn en onderlinge verschillen niet worden veroordeeld, maar gewaardeerd

Relax.Dit is Rotterdam: Actieprogramma Integratie en Samenleven 2019 - 2022 van de gemeente Rotterdam

Repressie / Repressief: een situatie van onderdrukking van bepaald gedrag of een meningsuiting

Reset Rotterdam: plan van de gemeente om te voorkomen dat met name jonge Rotterdammers schulden maken en hulp bij schulden.

Rotterdamwet: Rotterdamse Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek in 2006 ingevoerd. Dankzij deze 'Rotterdamwet' mogen mensen met een bijstandsuitkering die korter dan zes jaar in Rotterdam wonen en een huis willen huren, in bepaalde wijken worden geweigerd.

S

Sanctuary City: Een sanctuary city (vertaald: heiligdom stad) gedooft bewust ongedocumenteerde mensen. Daarbij werken gemeenten samen om de inspanningen van de nationale overheid rondom dit thema beperkt te houden.

Sanering: houdt in dat iets op orde wordt gebracht of dat iets gezond wordt gemaakt, bv op het gebied van geldschulden.

Save Museumpark: Lokale actiegroep die zich inzet voor het behoud van het Museumpark als skate plek en ontmoetingsplek voor jongeren.

Schoolsportvereniging: De Schoolsportvereniging koppelt sportverenigingen en scholen aan elkaar, zodat kinderen de mogelijkheid hebben om dichtbij huis te sporten. Bij een Schoolsportvereniging komen de sportverenigingen naar de wijk om leerlingen direct na schooltijd training te geven op of nabij school. De kinderen krijgen les van clubtrainers, kunnen na een aantal proeftrainingen lid worden van de sportvereniging en spelen uiteindelijk mee in de reguliere competitie. De trainingslocatie blijft in de wijk totdat de kinderen er klaar voor zijn om door te gaan naar de hoofdlocatie van de vereniging. Vooral in wijken met weinig sportverenigingen of andere sportvoorzieningen is deze aanpak succesvol.

Skatespot: een plaats of een park waar geskate kan worden. Dit kan variëren van een trap tot een leuning een hobbel in de weg of een parkbankje.

Smart shelter: Smart Shelter (Foundation) draagt bij aan het verbeteren van de leefomstandigheden van de armsten op het gebied van veilig bouwen en betaalbare huisvesting, en geeft bouwtrainingen aan de lokale arbeiders. Op deze manier helpen wij hen om hun eigen situatie te verbeteren.

Sportplaza Zuiderpark: openbare sportlocatie in het park waar mogelijkheden zijn voor 40 sporten wat vrij toegankelijk is voor mensen.

Sportplus vereniging: Sportplusverenigingen zijn vitale en veilige sportverenigingen die van extra betekenis zijn voor hun leden, de wijk en de stad.

Statushouder: asielzoekers die als vluchteling worden erkend, krijgen een verblijfsvergunning. Dit geeft hen een status en daarna worden zij ook wel statushouders of vergunninghouders genoemd.

Stichting Nieuw Thuis: Stichting Nieuw Thuis Rotterdam (SNTR) wil 200 Syrische gezinnen met een verblijfsvergunning een nieuw thuis in Rotterdam bieden.

SyRi: SyRI is software die de overheid gebruikt heeft voor de bestrijding van fraude op bijvoorbeeld het terrein van uitkeringen, toeslagen en belastingen. Het gebruik van de software is afgeschaft, maar het programma is een goed voorbeeld van de manier waarop racisme een rol speelt bij digitalisering.

Systeemverandering: Grote koerswijziging ten opzichte van het huidige beleid. Geen voortzetting van de huidige koers, maar radicaal vernieuwen.

T

Thuis op Straat (TOS): Thuis Op Straat (TOS) werkt aan een prettig en veilig leef- en speelklimaat in de wijken. Ze bieden welzijn aan op de pleinen in Rotterdam. TOS is actief in de gebieden Centrum, Charlois, Delfshaven, Hillegersberg-Schiebroek, Kralingen-Crooswijk en Noord.

Toegankelijkheid: De mate waarin mensen met een beperking mee kunnen draaien met de maatschappij.

Toeslagenschandaal: onterechte fraudeverdenkingen met kinderopvangtoeslagen en de strenge terugvorderingen door de belastingdienst waardoor gedupeerden te maken kregen met grootschalige ontwijking van hun leven doordat ze huis of baan kwijtraakten, psychische problemen kregen, of medisch noodzakelijke behandelingen niet meer konden betalen.

Transzorg: Medische en psychologische begeleiding voor transgenders.

U

Universeel basisinkomen: een gegarandeerd inkomen dat elke burger/inwoner (gedeeltelijk) van de overheid krijgt. Met basisinkomen wordt over het algemeen een onvoorwaardelijk basisinkomen (OBi) bedoeld, waarbij iedere burger hetzelfde krijgt ongeacht over welke overige inkomsten of over welk vermogen hij of zij beschikt.

V

Vergunningenstelsel voor exploitanten: Een vergunning of ontheffing is een officiële (noodzakelijke) toestemming van de overheid om een bepaalde activiteit uit te voeren.

Vraagwijzer: een gratis loket van de gemeente Rotterdam voor vragen over bijvoorbeeld administratie, opvoeding, juridische kwesties, gezondheid of geld.

W

Warm Rotterdam: Stichting die voortkomt uit een programma van de Pauluskerk om de situatie van Rotterdammers die in armoede leven of schulden hebben te verbeteren zodat het aantal mensen dat in armoede leeft afneemt.

Wijktafels: overleg tussen wijkbewoners uit een bepaalde woonwijk, vertegenwoordigers van de gemeente, politie (bijvoorbeeld de wijkagent), woningcoöperatie(s) en andere bij de wijk betrokken organisaties. Op een wijktafel kunnen allerlei onderwerpen aan bod komen, zoals de sociale samenhang, op stapel staande projecten, gevaarlijke plekken en andere problemen van allerlei aard.

Wijkteams: Elke wijk in Rotterdam heeft een eigen wijkteam. Het wijkteam kent de eigen wijk goed.

In het wijkteam zitten verschillende hulpverleners. Ze weten bijvoorbeeld veel over: jeugdhulp en hulp bij opvoeden, financiën en schulden, werk en dagbesteding, wonen, volwassenen en kinderen met een beperking, huiselijk geweld, geestelijke gezondheidszorg, ouderen, verslavingen.

Wijkraden: Rotterdam krijgt 39 wijkraden. Daarin beslissen wijkraadsleden over de kwesties die in hun wijk spelen. Wijkbewoners kiezen deze wijkraadsleden zelf. Elke Rotterdammer van 16 jaar en ouder kan zich verkiesbaar stellen.

Z

Zelfvoorzienend: Mensen die in sociaal, cultureel en economisch opzicht voor zichzelf kunnen zorgen.

Zorg-buurthuizen: zeer kleinschalige woonvoorziening die zoveel mogelijk een gewoon woonhuis is voor een groepje ouderen. Mensen kunnen er samenwonen met hun partner, ook al heeft de één zorg nodig en de ander niet. De buurt wordt zoveel mogelijk bij het huis betrokken. Buurtgenoten kunnen zich inzetten als vrijwilliger en ouderen die nog thuis wonen kunnen inlopen.

Zorgconsulent: geeft trainingen en helpt bij de implementatie van nieuwe zorgprojecten.

**SPREEK
JE UIT**

**BEKEN
KLEUR**

A poster with a black background and a colorful border at the top and bottom. The border consists of vertical stripes in orange, pink, green, purple, red, and blue. The text is in a bold, sans-serif font. The main text is 'WORD LID BIJ1.ORG' in white and yellow. Below it is the copyright notice '©2022 ROTTERDAM BIJ1' and contact information 'CONTACT INFO@BIJ1.ORG'. At the bottom left is the text 'VOOR RADICALE GELIJKWAARDIGHEID EN ECONOMISCHE RECHTVAARDIGHEID'. At the bottom right is a yellow circle with the word 'KOM' and a black rectangle with the text 'BIJ1' in white and yellow.

ROTTERDAM

WORD LID BIJ1.ORG

©2022 ROTTERDAM BIJ1

CONTACT
INFO@BIJ1.ORG

**VOOR RADICALE
GELIJKWAARDIGHEID
EN ECONOMISCHE
RECHTVAARDIGHEID**

KOM

BIJ1